

**Ваўкі мяняюць
цячэнне рэк**

СТАР. 10

**Як зарабіць
у інтэрнэце?**

СТАР. 13

**43 бакінскія
медалі**

СТАР. 16

ЦЫТАТА ДНЯ

**Уладзімір МАКЕЙ,
міністр замежных спраў:**

«*Беларусь гатова прадаставіць пляцоўку для дыялогу на агульнай эканамічнай прасторы ЕС і ЕАЭС з улікам адначасовага ўдзелу ў Еўразійскім эканамічным саюзе і ва «Усходнім партнёрстве». Фарміраванне ў будучыні такой прасторы дазволіць пазбегнуць новых раздзяляльных ліній. Дыялог паміж ЕАЭС і ЕС вельмі важны для гарманізацыі двух ключавых інтэграцыйных працэсаў і для фарміравання ў будучыні, калі гэта стане магчымым, агульнай эканамічнай прасторы.*

Курсы замежных валют,
устаноўлены НБ РБ з 30.06.2015 г.

Долар ЗША		15346,00 ▲
Еўра		16974,00 ▼
Рас. руб.		275,73 ▼
Укр. грыўня		724,12 ▼

Выдаецца з 9 жніўня
1917 г.

30 ЧРВЕНЯ 2015 г.

АЎТОРАК

№ 122 (27980)

Кошт 2000 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Сесію здалі!

Фота Алегора КЛЕШЧУКА

Студэнты 2-га курса машынабудаўнічага факультэта дзённага аддзялення БНТУ,
будучыя інжынеры па аўтамабілебудаванні.

Даслоўна

ЗБЕРАГЧЫ І НЕ НАШКОДЗІЦЬ

Як рыбаловы і паляўнічыя
падпарадкоўваюцца новым правілам?

Роўна год дзейнічаюць новыя правілы палявання і рыбалойства. Некалькі аказаліся эфектыўнымі новаўвядзенні і ці патрабуюцца нейкія карэктывы, зыходзячы з практыкі іх прымянення? На гэтыя і іншыя пытанні адказаў падчас арганізаванай БЕЛТА анлайн-канферэнцыі старшыня рэспубліканскага савета Рэспубліканскага дзяржаўна-грамадскага аб'яднання «Беларускае таварыства паляўнічых і рыбаловаў» **Юрый ШУМСКІ**. Прапануем чытачам найбольш цікавыя моманты з размовы.

НОВАЎВЯДЗЕННІ ПРАХОДЗЯЦЬ «ПРЫЦІРКУ»

Асноўнымі зменамі ў новых Правілах вядзення паляўнічай гаспадаркі і палявання з'яўляюцца ўзмацненне адказнасці за незаконнае паляванне, змяненне тэрмінаў палявання, а таксама абавязковасць навування перад здачай паляўнічага экзамену. Так, штрафы за незаконнае паляванне павялічаны ў сярэднім у тры разы.

СТАР. 11

Надвор'е

Ліпень вітае спякотай

На выхадныя будзе суха і прыпячэ да + 33°

Ужо з другой паловы тыдня на тэрыторыі Беларусі чакаецца паступовае павышэнне тэмпературы паветра, паведаміў начальнік службы гідраметэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі і маніторынгу навакольнага асяроддзя **Дзмітрый РАБАЎ**.

Праўда, у першай палове тыдня будзе ўмерана цёпла, бо ў аўторак месцамі, пераважна па заходняй палове краіны, чакаюцца кароткачасовыя дажджы і навальніцы. Максимальная тэмпература паветра ўдзень складзе 21-27 градусаў вышэй за нуль, у сераду да 25° цяпла.

А вось пачынаючы з чацвярга і да канца тыдня, у нас пачне гаспадарыць антыцыклон, які прынясе больш высокую тэмпературу і сухое надвор'е. 2 ліпеня будзе пера-

важна без ападкаў, тэмпература паветра удзень — плюс 19-25 градусаў, а па ўднёвым захадзе да 27 цяпла. Не прагназуюцца ападкаў і на свята 3 ліпеня. Паводле доўгатэрміновых прагнозаў айчынных спецыялістаў, на выхадныя на тэрыторыі краіны ўсталюецца амаль афрыканскае надвор'е, калі будзе выключна суха і гарача. Тэмпература паветра ў суботу ўдзень — да плюс 32 градусаў.

У сувязі з тым, што ў большасці раёнаў краіны ў найбліжэйшы час ападкаў не чакаецца і тэмпература паветра будзе паступова расці, пажаранебяспечная сітуацыя будзе пагаршацца, адзначыў спецыяліст. Плануюцца павелічэнне плошчаў з 4-м і 5-м класамі пажарнай небяспекі (высокая і надзвычайная).

Сяргей КУРКАЧ.
kurkach@vziazda.by

**ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА
5 разоў на тыдзень!**

Падпісання на газету можна ў любым аддзяленні паштовай сувязі; з дапамогай аплатна-даведачнага тэрмінала РУП «Белпошта»; праз сістэму «інтэрнэт-падпіска» на сайце www.belpost.by; у кіёсках «Белсаюздрука»; у пашталёнаў.

Падпісання на «Звязду» можна заўсёды!

Падпіска, дарэчы, можа стаць добрым падарункам для вашых родных і блізкіх, для вашых сяброў.

ПЕРАД ДЗЯРЖАЎНЫМ СВЯТАМ — ДЗЯРЖАЎНЫЯ ЁЗНАГАРОДЫ

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка напярэдадні Дня Незалежнасці ўручыў дзяржаўныя ўзнагароды ваеннаслужачым, прадстаўнікам аграпрамысловага комплексу, дзеячам мастацтва, вучоным і педагогам, медыцынскім работнікам, спартсменам і трэнерам, паведамляе БЕЛТА.

«Тут прысутнічаюць людзі розных прафесій, узростаў. Але аб'ядноўвае вас галоўнае — добрасумленнае служэнне Айчыне і плённая праца на карысць нашага беларускага народа», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што ў сучасных умовах даводзіцца асабліва ўвагу надаваць пытанням абараназдольнасці краіны, падтрымцы нармальнага ўзроўню Узброеных Сіл, ваеннай бяспекі. «Таму рэгулярна праводзяцца вучэнні, удасканальваецца сістэма кіравання войскамі, іх аснашчэнне найноўшым узбраеннем, падрыхтоўка афіцэрскага і радавога складу», — падкрэсліў беларускі лідар. Ордэнамі «За службу Радзіме» адзначаны афіцэры, на рахунку якіх поспехі воінскіх падраздзяленняў, што ўзначальваюцца імі, у вучэннях і падтрыманні высокага ўзроўню баявой гатоўнасці.

Самую шматлікую групу сярод ўзнагароджаных склалі прадстаўнікі аграпрамысловага комплексу. Прэзідэнт звярнуў увагу на тое, што ў цяперашніх напружаных эканамічных умовах асабліва каштоўнасць уяўляе вопыт паспяховай работы беларускіх перадавых гаспадарак, якія з'яўляюцца сапраўднымі маякамі, дастойнымі прыкладамі для ўсёй галіны, і не толькі беларускай.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што высокая ўраджаі збожжавых і іншых культур, нарошчванне вытворчасці малака, мяса, пладаагароднічнай прадукцыі з года ў год характэрныя для такіх гаспадарак, як «Астрамечава», «Чарнаўцы», «Баркоўскі», «Ляхавіцкі», «Відамлянскае», «Азярыцкі-Агра», «Пруднікі» з Брэсцкай, Мінскай і Віцебскай абласцей. «Тут дабіваюцца не толькі добрых валавых паказчыкаў, але і прыбытку, устойлівага фінансавага становішча», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Ордэны і ганаровыя званні заслужылі кіраўнікі названых гаспадарак, а таксама аператар машынага даення СВК «Расвет» імя Арлоўскага Кіраўскага раёна, механізатар і інжынер адкрытых акцыянерных таварыстваў «Даватарскі» Шаркаўшчынскага раёна і «Лазовічы» Клецкага.

Не менш прадстаўнічым, чым аграары, групу сярод ўзнагароджаных склалі вядомыя дзеячы мастацтва. Па заслугах

Аператар машынага даення СВК «Расвет» імя Арлоўскага Кіраўскага раёна Валянціна КЛІМОВІЧ узнагароджана ордэнам Пашаны.

ацэнены творчыя поспехі артыстаў Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета, Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі, Нацыянальнага акадэмічнага народнага хору імя Г.І. Цітовіча, Гродзенскага абласнога тэатра лялек і шэрагу іншых устаноў. «Дзяржава высока цэніць ваш уклад у развіццё нацыянальнай культуры, духоўнае ўзбагачэнне нашага народа», — дадаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў працу будаўнікоў, уручыўшы ордэн Айчыны III ступені кіраўніку Круглянскай перасоўнай механізаванай калоны № 266, якая неаднаразова заносілася на Рэспубліканскую дошку Гонару, Мікалаю Патрончыку.

Цэплыя словы ўдзячнасці і ўзнагароды заслужылі таксама вучоныя і педагогі, чые распрацоўкі актыўна ўкараняюцца на вытворчасці і ў навучальным працэсе, медыцынскія работнікі, спартсмены і трэнеры, якія сваёй працай і прыкладам прапагандуюць здаровы лад жыцця і ствараюць прывабны імідж краіны.

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў усіх з надыходзячым святам — Днём Незалежнасці — і высокімі дзяржаўнымі ўзнагародамі. «Няхай яны паслужаць вам добрым стымулам для далейшай паспяховай дзейнасці на карысць нашаму народу», — сказаў Прэзідэнт.

АДДАЧА АД ЗЯМЛІ

Задзейнічанне ў гаспадарчым абароце пустуючых памяшканняў, стварэнне там новых рабочых месцаў, а таксама эфектыўнае карыстанне зямельнымі ўчасткамі, скарачэнне колькасці пустуючых дамоў у сельскай мясцовасці — усе гэтыя пытанні разгледжаны на выязным пасяджэнні Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі на прыкладзе шэрагу аб'ектаў г. Гродна і Гродзенскага раёна.

Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Міхаіл Мясніковіч падкрэсліў, што наша заканадаўства дазваляе вырашаць усе пытанні, скіраваныя на эфектыўнае выкарыстанне ў зямлі, і аб'ектаў дзяржаўнай маёмасці. Аднак шмат зямельных участкаў выкарыстоўваецца дрэнна, асабліва ў такіх званых перспектыўных вёсках. І тут шмат што залежыць ад актыўнасці мясцовых органаў улады. Для такіх населеных пунктаў у кожным раёне варта стварыць своеасабліваю схему развіцця,

каб надаць ім «другое дыханне», даць адпаведную інфармацыю для патэнцыяльных забудовшчыкаў. Акрамя таго, у арганізацыях і рэспубліканскай, і камунальнай уласнасці шмат плошчаў, якія не задзейнічаны альбо выкарыстоўваюцца неэфектыўна. Калі іх па нейкіх прычынах не ўдаецца прадаць, то мясцовым Саветам дэпутатаў трэба карыстацца сваімі паўнамоцтвамі па стварэнні такіх арэндных умоў, каб яны былі выгаднымі для малага і сярэдняга бізнесу.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Дзяржаўнай маёмасцю трэба распараджацца эфектыўна

УЗРОВЕНЬ УЗАЕМНАГА ГАНДЛЮ НІКОГА НЕ ЗАДАВАЛЬНЯЕ

Парламентарыі Беларусі і Арменіі абмеркавалі план далейшага супрацоўніцтва, у першую чаргу, у гандлёва-эканамічнай сферы

Учора парламенцкая дэлегацыя Рэспублікі Арменія сустрэлася з кіраўніцтвам абедзвюх палат беларускага парламента і ўзяла ўдзел у пасяджэнні Міжпарламенцкай камісіі па супрацоўніцтве.

Беларусь і Арменію аб'ядноўвае не толькі савецкае мінулае, агульная Перамога ў Вялікай Айчыннай вайне, але і сумеснае членства ў Садружнасці Незалежных Дзяржаў, АДКБ, удзел у праграме ЕС «Усходняе партнёрства», а з пачатку гэтага года яшчэ і саюзніцкія адносіны ў рамках ЕАЭС. Бадай, апошнія павінна найбольш за ўсё наблізіць нашы краіны ў будучыні, бо мэты інтэграцыйнага аб'яднання, якое нядаўна стартвала, — свабодны рух тавараў, капіталу, паслуг і працоўнай сілы паміж саюзнікамі. Тым не менш, статыстыка няўмольна дэманструе адмоўную дынаміку менавіта ў гандлёва-эканамічных стасунках паміж Арменіяй і Беларуссю ў апошні час. Таваразварот за чатыры месяцы гэтага года скараціўся амаль на 30% у параўнанні з адпаведным перыядам мінулага. Нягледзячы на становае сальда, наш экспарт у гэту краіну здаў па ўсіх паказчыках і склаў усяго толькі 6 мільёнаў долараў ЗША.

— Гандлёвыя адносіны нашых краін апошнім часам не адпавядаюць магчымасцям, — са шкадаваннем канстатаваў Уладзімір Андрэйчанка на сесіях з намеснікам старшыні Нацыянальнага

сходу Арменіі Эдуардам Шармазанавым. — У нас ёсць шмат магчымасцей для ўзаемадзеяння — у сельскай гаспадарцы, па пастаўках тэхнікі, стварэнні прадпрыемстваў, адносна прамысловай кааперацыі. Мы гатовы пайсці на розныя захады ў плане лізінгавых паставак на тых умовах, якія будуць прымальныя для армянскага боку.

На думку беларускага спікера, адным з варыянтаў паспяховага супрацоўніцтва таксама можа стаць праца на ўзроўні рэгіёнаў.

Разам з тым палітычныя і гуманітарныя адносіны паміж Беларуссю і Арменіяй знаходзяцца на высокім узроўні. З гэтым пагадзілася і прадстаўнікі армянскага парламента, і беларускі бок.

Старшыня Савета Рэспублікі Міхаіл Мясніковіч адзначыў, што беларуска-армянскія адносіны маюць сістэмны характар.

— Мы падтрымліваем адзін аднаго на міжнароднай арэне, — сказаў ён. — Напрыклад, беларускія і армянскія парламентарыі эфектыўна ўзаемадзейнічаюць у МПА СНД. У нас, на шчасце, няма прынцыповага рознагалосся, якое магло б негатыўна ўплываць на міждзяржаўныя адносіны.

Стан і перспектывы гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва былі першым і самым доўгім па часе абмеркавання пытаннем дзевятага пасяджэння Міжпарламенцкай камісіі па супрацоўніцтве На-

цыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь і Нацыянальнага сходу Рэспублікі Арменія. У пасяджэнні ўзялі таксама ўдзел старшыня беларускай часткі Міжрадавай Беларуска-Армянскай камісіі па гандлёва-эканамічным супрацоўніцтве, міністр лясной гаспадаркі Беларусі Міхаіл Амеляніч і прадстаўнікі міністэрстваў эканомікі і замежных спраў.

Акрамя таго, парламентарыі дзвюх краін абмеркавалі міжнародныя стасункі і вынікі сумеснай работы па святкаванні 70-годдзя Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне.

— У горадзе Брэсце 1 ліпеня мы, дзве парламенцкія дэлегацыі, ва ўрачыстай абстаноўцы адкроем памятны знак — Хачкар — воінам-армянам, якія загінулі пры абароне Брэсцкай крэпасці, — паведаміў журналістам Віктар Гумінскі.

Па выніках пасяджэння Міжпарламенцкай камісіі было вырашана працягнуць работу па стварэнні ў армянскім горадзе Гюмры прадпрыемства па зборцы беларускай сельгастэхнікі з выходам на рынак трэціх краін, а таксама стварэнне ў Арменіі сэрвісных цэнтраў па абслугоўванні ўжо купленых беларускіх трактароў. Былі агучаны таксама ідэі па прадаўленні паслуг на павозцы грузаў беларускімі кар'ернымі самазвазламі на горна-ўзбагачальных камбінатах Арменіі.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.
medvedeva@zviazda.by

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 14 июля 2015 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Автомагистраль»

Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе, входящем в состав предмета торгов)
Здание административно-хозяйственное (наименование – здание административно-производственного корпуса с инвентарным номером 420/С-1070) общей площадью 1573,3 кв. м; здание специализированное транспорта (наименование – здание гаражей с бойлерной, кухней, складом с инвентарным номером 420/С-1071) общей площадью 385,8 кв. м; здание специализированное транспорта (наименование – здание гаражей со складом материалов с инвентарным номером 420/С-1072) общей площадью 1017,4 кв. м; здание многофункциональное (наименование – здание гаражей со столлярным цехом, лабораторией, складом с инвентарным номером 420/С-1599) общей площадью 1032,6 кв. м; здание административно-хозяйственное (наименование – здание проходной с инвентарным номером 420/С-1600) общей площадью 126,4 кв. м; здание специализированное коммунального хозяйства (наименование – здание туалета с инвентарным номером 420/С-35883) общей площадью 12,2 кв. м; сооружение неустановленного назначения (наименование – сооружение благоустройства с инвентарным номером 420/С-44516) общей площадью 11936,1 кв. м; кран-балка (инв. № 041229); пресс гидравлический (инв. № 041202); станок вертикально-сверлильный ВСН-12 (инв. № 1031); станок настольный (инв. № 044341); станок токарный 1 м63 (инв. № 041677); два стеллажа изготовленных (инв. №№ 070869 и 070870); станок точильно-шлифовальный (инв. № 0124); автозаправочный блок-пункт АБП 00.00.000ПС (инв. № 020090); зеленые насаждения (ель, каштан, рябина, липа) (инв. № 90022); комплектная трансформаторная подстанция 2 КТППТАС-В/К400/10/0,4-08У1 (инв. № 040088); станция контейнерная автозаправочная КА 33 (инв. № 020089); две топливораздаточные колонки (инв. №№ 020091 и 020092).
Площадь земельного участка – 1,9533 га, кадастровый номер 441300000009000041
Местонахождение – Гродненская область, Лидский район, г. Лида, ул. Мицкевича, 41 (д. 41; д. 41, корп. 1; д. 41, корп. 2; д. 41, корп. 3; д. 41, корп. 4; д. 41, корп. 5).
Начальная цена – 8 016 204 715 белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка – 800 000 000 белорусских рублей
Обременение – аренда

Продавец имущества – ОАО «Автомагистраль», ул. Кижеватова, 8, 220099, г. Минск, телефон (017) 212-50-62.

Организатор торгов – УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к.10, 220030, г. Минск.

Условия торгов – победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «Автомагистраль», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка (задатков); документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012104971019 в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 не позднее окончания срока приема документов на участие в торгах.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся **14 июля 2015 года в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с **02.07.2015 по 10.07.2015 включительно** в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017) 327-48-36 (УП «Минский городской центр недвижимости»);
(017) 212-50-62 (ОАО «Автомагистраль»).

В суд Речицкого района Гомельской области поступило заявление об объявлении умершим КОНОВАЛОВА Сергея Леонидовича, 1964 года рождения, проживавшего по последнему известному адресу: Гомельская область, г. Речица, ул. Снежкова, 30/34.

Просьба ко всем гражданам и юридическим лицам сообщить в суд Речицкого района в течение 2-х месяцев со дня публикации имеющиеся сведения о Конавалове Сергее Леонидовиче.

Сакратарыят Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказвае глыбокае спачуванне намесніку начальніка ўпраўлення інфармацыйных рэсурсаў і тэхналогій — прэс-сакратару Сакратарыята Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Курбеку Генадзю Васільевічу ў сувязі з напатакшым яго вялікім горам — смерцю МАЦІ.

РВУ «Выдавецкі дом «Звязда» выказвае шчырыя спачуванні намесніку начальніка ўпраўлення інфармацыйных рэсурсаў і тэхналогій — прэс-сакратару Сакратарыята Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Курбеку Генадзю Васільевічу ў сувязі з напатакшым яго вялікім горам — смерцю МАЦІ.

■ Ці чулі?

КАМЕНЬ З ЛЕДАВІКОВЫХ ЧАСОЎ

Фота Анастасія КІШЧУК.

Непадалёк ад Любані, на полі паміж вёскамі Ператок і Дубнікі, ляжыць унікальны камень — ледавіковы валун. Сваімі абрысамі ён нагадвае трохвугольнік, які выступае над зямлёй на трэць. Камень размясціўся на невялікім астраўку неўзаранай зямлі, яго верныя спадарожніцы тут — бярозы ды сосны.

Пад уздзеяннем вільгаці ды маразоў на паверхні валуна ўтварыліся акруглыя паглыбленні, трэшчыны. Апрацаваныя часам, ветрам і вадой, яны сталі досыць гладкімі.

Гэты камень надзвычай стары. У даўнія часы на тэрыторыі, на якой ён размяшчаецца, неаднаразова праходзілі ледавікі, якія вырывалі глыбокія лагчыны, сціралі больш падатлівыя пароды, захоплівалі масу камянёў. Перадапошні з гэтых ледавікоў, сожскі, які дапоўз да гэтых месцаў, прынёс сюды кавалак пясчаніка і пакінуў яго там, дзе цяпер знаходзіцца вёска Ператок. Гэты кавалак пясчаніка — і ёсць камень, які з'яўляецца сёння сведкам далёкай мінуўшчыны. Яму нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці як культуры, бо людзі дагэтуль нясуць яму ахвяры: кладуць грошы ў адтуліны.

■ Слоўка да слоўка

СУШЫЦЬ НЕ РАБОТА, А ТУРБОТА

Прыказкі і прымаўкі з Косаўшчыны

Здаецца, сэрца народа найбольш інтэнсіўна б'ецца дзесьці там, дзе гучыць яго жывая мова. Прычым не тая, што вивучалася па кніжках (хоць і гэта добра), але якая перадавалася з пакалення ў пакаленне, з вуснаў у вусны.

У сучаснай літаратурнай мове так шмат неалагізмаў, разыходжаньняў — кожны прапаўне свой варыянт, правіла, норму. І кожны па-свойму мае рацыю. Але ісціна дзесьці пасярэдзіне...

Ужо даўно лунае думка, што ва ўмовах урбанізацыі, хуткага апусцення нашых вёсак варта тэрмінова заняцца вивучэннем мовы тубыльцаў — людзей, што жывуць на месцах, найчасцей у глушы. Іх мова амаль не сапсавана ўплывамі іншых цывілізацыі, яна захавала сваю першародную чысціню. На шчасце, знайшоўся чалавек, які ў сугуччы з гэтымі думкамі дасканала вивучыў мову сваёй мясцовасці, занатаваў і нават больш за тое — выдаў кніжку. «Прыказкі і прымаўкі, жарты і каламбурсы, вясельныя прыгаворкі пры дзяльбе каравая, вітанні і зычэнні, ветлівыя і ласкавыя выразы, засцярогі і прысяганні, праклёны і адкляцці, жартоўныя праклёны і дражнілі-кепікі, зневажанні і параўнанні, прыкметы народнага календара з Косаўшчыны» — менавіта так называецца кніжка Алеся Зайкі, вясковага настаўніка з вёскі Заполле Івацэвіцкага раёна.

Сам аўтар адзначае, што галоўным яго інфармантам была цешча, якая жыла з ім і жонкай у адной хаце. Менавіта яе жывая і яскравая мова так натхніла зяця, што ён вырашыў збіраць асаблівасці гаворкі з усёй мясцовасці. Жанчыну звалі Вера Ігнатаўна Лушчык (у дзявоцтве Лісок), родам яна была з вёскі Альшаніца Квасевіцкага сельсавета Івацэвіцкага раёна. Памерла жанчына ў 2004 годзе, але за год да таго Алесь Зайка паспеў занатаваць яе ўспаміны:

«У майго бацькі былі два старэйшыя браты і сястра. Браты за багацьцем пагналіся ды пабралі сабе жанок з добрым прыданым, а мой бацька ўзяў маці за красу, але бедную. За гэта браты зь яго пасьміхаліся: «Мы пасеялі жыта на полі, а ты, Ігнаце, на сундуку пасееш». Але бацька не апускаў рукі. Упраўляўся і на сваёй зямлі, і асадніку польскаму абрабляў поле, дужы надта быў. Асаднік, чалавек неблагі, крыўды не чыніў: і

з умалоту збожжа дасьць, і картоплямі дзяліўся. Мы галодныя не раслі...»

Гэты ўрывак — толькі пачатак успамінаў Веры Лушчык, змешчаных ва ўступным слове. Сама ж кніжка — сапраўдная скарбонка народнай мудрасці, крыніца натхнення ад спрадвечнага, добрага шпарталка для ахвотных пажартаваць і пакліць. У ёй змешчаны прыказкі і прымаўкі, тлумачэнні да іх, а таксама імя, месца і дата нараджэння таго, хто іх расказаў, дата запісу вобразнага выразу.

У кнізе можна знайсці трапныя слоўцы для любой жыццёвай сітуацыі. Напрыклад, лёс гаротнага чалавека характарызуецца так: «Жыццё пражыла — як на свінні праехала», «Харошая шкурка, ды ліхая натурка», «Кіем таго, хто не пільнуе свайго», «Ад злосці баяльць косці». Шмат трапных выказаў, якія характарызуюць любоў нашага народа да вясельсці: «Адзін скача, другі плача, трэці песенькі пляе», «Свату, свату, дай на лапату. Не дасі на лапату — развалю табе хату»,

«Як п'яна, то капітан, а праспіцца, то свінні байца». Надзвычай цікавыя прыказкі і прымаўкі пра тое, як дасягаць сваёй мэты: «Як пойдзеш нацянькі, то праходзіш тры дзянькі» (пра тое, што не заўсёды прамая дарога прыводзіць да жадамага), «Як захочаш сабаку выцяць, то кія знойдзеш», «Сушыць не работа, а турбота» (пра тое, што не варта непакоіцца, а трэба дзейнічаць — тады адразу паспакайнееш), «Хлеба перапечка, а дроў поўна печка» (азначае, што нават да дробязнай справы трэба ставіцца сур'ёзна).

Гэта кніжка, між іншым, можа быць цікавая і тым, хто хоча арыгінальна, па-беларуску павіншаваць кагосьці са шлюбам. Варта проста зазірнуць у раздзел «Вясельныя прыгаворкі пры дзяльбе каравая», які адразу будзе гатовы шыкоўны тост у народным стылі: «Дару грошы, каб былі дзеці харошы. Дару даляры, каб усё жыццё пражылі ў пары. Дару бусы, каб маладая маладому давала бусі. Дару качан капусты, каб не дазваляў жонцы распусты. Дару клубочкі, каб былі два сыны і дзве дочки. Дару маладым міску, каб у хаце было многа прыску. Дару маркоўку, каб нявестка пацалавала свякроўку».

Алесь ЗАЙКА расказаў:

— Сучасны Івацэвіцкі раён — так склалася здаўна — уяўна дзеліцца на тры рэгіёны: Быценшчыну, Косаўшчыну і Целяханшчыну, і кожны кутчак адметны, варты пільнага вока гісторыка, этнографа, мовазнаўцы... На фарміраванне гаворак наклалі адбітак, безумоўна, асаблівасці прыроды (на поўдзень — балоты, пясчаныя выспы, на поўнач — палі ды светлыя хваёвыя бары), а таксама колішняя адміністрацыйная мяжа паміж Слоніміскім ды Пінскім паветамі, якая была канчаткова замацавана ў выніку рэформы 1565 — 1566 гадоў у Вялікім Княстве Літоўскім і трывала з нязначнымі зменамі да сярэдзіны XX стагоддзя.

Усе гэтыя фактары паспрыялі развіццю самасявадомасці мясцовага люду, праявам яго адрознай, своеасаблівай матэрыяльнай і духоўнай культуры. Целяханшчына — гэта ўжо «палешукі», пачатак Палесся; Быценшчына ды Косаўшчына — «ліцвіны», «ліцвінская зямля».

Гаворка на Косаўшчыне вельмі блізкая да літаратурнай мовы і вызначае яе нацыянальную спецыфіку. Гэтую мову ніяк не назавеш вузкарэгіянальнай. Чытаеш — і знаходзіш трапныя выразы, блізкія многім прадстаўнікам і іншым рэгіёнам.

Вядомы этнограф Арсень ЛІС, які прысутнічаў на прэзентацыі выдання ў Літаратурным музеі імя Янкі Купалы, ацаніў гэту кнігу надзвычай высока:

— У рускага народа ёсць балады, ва ўкраінцаў — думы, у англійцаў, французцаў, фінаў — эпасы. Хтосьці кажа: чаму ў беларусаў няма эпасу?.. Аднак беларускі народны календар — хіба не эпас? У адной валачобнай песні, якая можа змяшчаць да 300 радкоў, можа раскрывацца жыццёвы земляробчы календар за ўвесь год. Фалькларыст Рыгор Шырма шкадаваў, што няма паэта, які б на падставе спрадвечнага календара выстаўіў цэльны эпас... Аднак у гэтай кнізе акурат усё выстраена. Яна, як велікоднае яйка, прыгожая. У кнізе адлюстравана асэнсаванне народам свайго жыцця ў кантэксце часу, паказана наша ментальнасць.

Кніга выйшла ў выдавецтве «Тэхналогія» пры непасрэдным удзеле, ідэйнай падтрымцы рэдактара Зміцера Санько. Будзем спадзявацца, што гэта толькі пачатак збірання скарбаў нашай сакавітай і каларытнай мовы. Кожны раён і кожная мясцовасць вартыя таго, каб занатаваць адметнасці сваёй гаворкі для нашчадкаў.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ. nina@zviazda.by

Фота Васіля ЗІНЬКО.

ПТУШЫНАЯ КАЗКА — З СЕНА

Спакон веку самым лепшым натхненнем была прырода. У ёй мастакі, народныя ўмельцы знаходзілі тэмы, падказкі і, безумоўна, бралі матэрыял для сваіх работ. А абудзіць творчае ўяўленне сапраўднага майстра можа нават зусім непрыкметны на першы погляд матэрыял.

Так і майстрыха народных рамёстваў Святлана Пугач з Жодзіна ўвасобіла ў творах сваё бачанне птушак, казачных персанажаў. Яны зроблены з сухой травы, духмянага лугавага сена. Міжволі закрадваецца здзіўленне і замілаванне прастатой і фантазіяй, і быццам пераклікаецца яно з птушыным спевам у лясной засені.

■ Вуліцай Героя

«ЁН НЕ ХАЦЕЎ, КАБ У ДЗІЦЯЧЫХ СНАХ МЫ ПЕРАЖЫЛІ ЖАХІ ВАЙНЫ»

Асоба Андрэя Валынца —
ва ўспамінах яго дачкі

У 1941 годзе Андрэй Іванавіч Валынец сышоў у лес з невялікай групай аднадумцаў. А ў 1944-м вывёў на плошчу Свабоды ў Вілейцы, дзе адбылася сустрэча байцоў Чырвонай Арміі з партызанамі, 410 чалавек. Многія з іх папоўнілі рэгулярныя часці і дайшлі да Берліна.

Даведка «Звядзды»

Легендарнаму камандзіру партызанскай брыгады «За Савецкую Беларусь» 15 жніўня 1944 года было прысвоена званне Героя Савецкага Саюза за асаблівыя заслугі ў развіцці партызанскага руху Беларусі, узорнае выкананне ўрадавых заданняў у барацьбе супраць гітлераўскіх захопнікаў, за адвагу і мужнасць. Залатую Зорку Героя яму ўручыў Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР Міхаіл Калінін. На рахунку Андрэя Іванавіча 74 баі, 59 дыверсій, 9 пушчаных пад адхон эшалонаў, 18 падарваных аўтамашын праціўніка, а таксама вызваленне некалькіх населеных пунктаў.

Андрэю Валынцу прысвечаны стэнды ў Вілейскім краязнаўчым музеі і Мінскім абласным краязнаўчым музеі, які знаходзіцца ў Маладзечне. У Вілейцы адкрыта мемарыяльная дошка легендарнаму земляку, а ў Маладзечне ў 1977 годзе — скульптурная кампазіцыя. У яго гонар у гэтых раёнцэнтрах названы вуліцы.

Экскурсію па вуліцы імя адважнага камбрыга ў Маладзечне для нас з фотакарэспандэнтам правёў рэдактар «Маладзечанскай газеты» Аляксандр Лазоўскі.

Каля бюста героя мы сустрэлі хлопчыкаў:

— Мы вучымся непадалёку, — ахвотна шчабечуць яны, — часам пасля заняткаў прыходзім сюды. Ведаем, што гэты дзядзька ваяваў, быў смелы, не баяўся фашыстаў.

— Мы таксама часта тут бываем, — распавяла маладая пара з малым дзіцем. — Тут ціха, спакойна, а летам у спякоту прыемна пасядзець у цені елак і бяроз.

— На гэтай вуліцы жывуць і нашчадкі адважнага партызанскага камандзіра брыгады. Яго дачцэ Маі Андрэеўне Уласенцы 72 гады, — расказвае наш гід. — Яна не страціла бадзёрасці, аптымізму, з задавальненнем гутарыць з журналістамі. Але з-за сціпласці, уласцівай роду Валынцоў, адмаўляецца фатаграфавання.

— Ужо ў дзяцінстве тата быў вельмі смелы. Яшчэ ў царкоўна-прыходскай школе не хацеў вывучаць Закон Божы, уцякаў на могілкі і начаваў на магіле дзеда. Мы, малыя, дапытваліся, ці не страшна яму было. На што ён адказаў: ды, не, ніхто там не ўстаў, не падняўся, — успамінае Мая Андрэеўна. — А перад прыходам у Вілейку немцаў, калі ўсё начальства паўцякала, тата не пабаяўся ўзяць на сябе смеласць і адказнасць — адкрыў для людзей харчовыя склады. Наогул, бацька быў не надта гаваркі. Да яго прыязджала шмат журналістаў, але ён заўсёды казаў: вы напішыце лепш пра маіх партызанаў. Да яго часам прыходзілі баявыя сябры, успаміналі мінулае. Але мы, дзеці, асаблівай увагі гэтаму не надавалі. Ды і бацька нам не расказваў аб перажытым, відаць, не хацеў, каб мы ў сваіх дзіцячых снах перажылі жахі вайны. Для нас тата быў звычайным чалавекам. Мы нават не ўдумваліся, што ён — Герой Савецкага Саюза. У памяць аб ім засталася толькі некалькі фотаздымкаў.

Пасля вызвалення Андрэй Валынец ажыццяўляе сваю даўнюю мару: асушэнне непразнага балота непадалёку роднай вёскі. Менавіта пад яго кіраўніцтвам на месцы дрыгвы быў пабудаваны торфазавод Жаўткі.

У фондах Мінскага абласнога музея ёсць даволі рэдкая фотакопія, дзе Андрэй Іванавіч з адным са сваіх сыноў. Старэйшы Коля ваяваў разам з бацькам, быў разведчыкам. На жаль, рана пайшоў з жыцця — у 25 гадоў. Тут жа захоўваюцца і асабістыя рэчы Валынца — фрэнч, біклага, лыжка, кацялок.

— Яны захаваліся дзякуючы нашай маме, якая святая берэгла памяць пра свайго мужа і нашага бацьку, — канстатуе Мая Андрэеўна.

У музеі ёсць і ўспаміны краязнаўца Генадзя Каханюскага, які быў знаёмы з Андрэем Валынцом. Ён узгадвае некаторыя моманты яго жыцця, у тым ліку і падчас зняволення за камуністычную дзейнасць. У сваіх запісах таксама спасылкаецца на словы сяброў Валынца, што сядзелі з ім у засценку: «Вечарам, перад сном камеры напаўняліся мелодыяй «Інтэрнацыянала». Напаўголаса мы спывалі рэвалюцыйную песню. Душой нашага калектыву быў Валынец. Ён сеяў веру ў светлы заўтрашні дзень».

Андрэй Валынец нарадзіўся ў 1904 годзе ў вёсцы Жаўткі Вілейскага раёна ў сялянскай сям'і, служыў у польскай арміі, у 1926-м закончыў Нова-Вілейскую палкавую артылерыйскую школу. Пасля дэмабілізацыі вярнуўся дамоў, пабраўся шлюбам з мясцовай прыгажуняй Ганнай. Але рэвалюцыйныя настроі, што ахапілі Заходнюю Беларусь, у тым ліку і Вілейшчыну, перавярнулі жыццё хлопца. Ён уступае ў падпольную камуністычную арганізацыю. Па даносе правакатара Якуба Стральчука польскія ўлады арыштоўваюць

Да помніка Герою Савецкага Саюза Андрэю Валынцу, што ў Маладзечне, ніколі не зарастае сцяжынка.

Фота Аляксандра ШАБЛЮКА

членаў райкама КПЗ, у тым ліку і Валынца. Ён адбывае пакаранне ў вілейскай турме ў камеры №17 для палітычных вязняў, а затым у сумна вядомых віленскіх Лукішках. На волю яго выпусцілі толькі ў 1939 годзе з прыходам у Заходнюю Беларусь Чырвонай Арміі.

Пасля вызвалення Андрэй Валынец ажыццяўляе сваю даўнюю мару: асушэнне непразнага балота непадалёку ад роднай вёскі. Менавіта пад яго кіраўніцтвам на месцы дрыгвы быў пабудаваны торфазавод Жаўткі. Новае прадпрыемства забяспечвала Вілейку, Маладзечна і навакольныя вёскі таным палівам. Дырэктар планаваў стварыць на базе завода электрастанцыю і нават загадаў электрамобіль на Мёрскім лесаніжным заводзе. Але яго планы парушыла вайна.

Андрэй Валынец стварае антыфашысцкую групу, якая пускае пад адхон варожыя цягнікі, выводзіць са строю тэлеграфныя лініі, нападае на паліцэйскія пасты. А ў ліпені 1942-га патрыётты разам з вілейскімі і куранецкімі падпольшчыкамі падпальваюць драўляны мост цераз раку Вілію. Затым група перабазуецца ў Пleshчаніцкі раён і ўваходзіць у склад брыгады «Народныя месціўцы» ў якасці ўзвода. У адным з баёў Валынец быў моцна паранены ў нагу і на пяць месяцаў трапіў у партызанскі лазарэт. А наогул адважны камбрыг быў паранены тройчы. Пасля выздараўлення яго пасылаюць у Вілейскі раён з групай у пяць чалавек. Ужо праз некалькі месяцаў яна вырастае да 300 байцоў. У чэрвені 1944 года атрад рэарганізуецца ў партызанскую брыгаду «За Савецкую Беларусь». Камандзірам становіцца Андрэй Валынец.

Пасля вайны былі камбрыг аднаўляў народную гаспадарку ў родных мясцінах. Спачатку працаваў старшынёй Вілейскага гарвыканкама, затым займаў адказныя пасады ў Вілейскім і Маладзечанскім райвыканкамах, аблвыканкаме. У 1944-1945 гадах узначалваў Дзяржаўную камісію па перасяленні беларусаў з Польшчы ў БССР.

Перад прыходам у Вілейку немцаў, калі ўсё начальства паўцякала, тата не пабаяўся ўзяць на сябе смеласць і адказнасць — адкрыў для людзей харчовыя склады.

— Апошнія гады жыцця бацька цяжка хварэў, не падымаўся з ложка. На здароўе паўплывалі тыя цяжасці, выпрабаванні, што выпалі на яго долю. Адвёдаць тату прыязджалі паплечнікі на зброі з Вілейкі. Ён усё помніў: ваенныя аперацыі, партызанскія пераходы, — гаворыць Мая Андрэеўна.

Андрэя Іванавіча Валынца не стала 30 сакавіка 1965 года. Яго нашчадкі жывуць у Беларусі, Украіне, Расіі. Справу бацькі прадоўжылі дачка і тры сыны. На жаль, два з іх ужо пайшлі з жыцця. Але падростае і сталее новае пакаленне Валынцоў — унукі і праўнукі, якія шануюць імя свайго дзеда-героя.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.
lazovskaya@zviazda.by

ВАНДРОЎКІ РАЗАМ З КОЛАСАМ

Сумная вестка прыйшла з Пухавіччыны. Пайшоў з жыцця краязнавец, дзіцячы пісьменнік Браніслаў Зубкоўскі. Здаецца, зусім нядаўна ён парадаваў дзіцяцей кнігай «Сцяжынкамі Якуба Коласа»...

У зборніку апавяданняў, адрасаваных юнаму чытачу, вопытны педагог, чуйны да роднага слова літаратар пастараўся стварыць карціну жыцця Якуба Коласа ў вёсках Пухавіччыны на працягу многіх гадоў. Простыя калгаснікі, іх дзеці, прыроднае асяроддзе — гэтая атмасфера сілкавала творчасць народнага песняра ў Тальцы, Загібельцы, Падбярэжжы, Вусці, Балачанцы, Беразьянцы. Пра гэта і расказаў Браніслаў Аляксандравіч. Была раней ім зроблена яшчэ і кніжачка «Чаму Загібелька лепш Парыжа».

Са сваімі кнігамі ён ішоў у школы, у бібліятэкі, з ахвотай выступаў на многіх і многіх сустрэчах. Яшчэ Браніслава Зубкоўскага вельмі хвалілі настаўніцкія, школьныя справы. І выйшаўшы на заслужаны адпачынак, ён часта бываў у школах Пухавіцкага

раёна, сябраваў з многімі дырэктарамі, настаўнікамі. Яго цікавілі сённяшнія вучні, тая прастора, у якой адбываецца фарміраванне, выхаванне юных асоб. Пра гэта таксама стараўся па меры магчымасцяў і пісаць. Марыў укладзі і ўласную кнігу нарысаў пра цікавых яму педагогаў.

Застанецца ў памяці тых, хто ведаў Браніслава Зубкоўскага, і яго паважлівае стаўленне да землякоў, якія засведчылі сябе рознымі добрымі і гераічнымі справамі. Разам з журналістам Анатолям Ярохіным напісаў дакументальную аповесць пра воіна-афганца Героя Савецкага Саюза Мікалая Чэпіка. Дарэчы, у свой час, калі працаваў дырэктарам Блужскай СШ, Браніслаў Аляксандравіч шмат сіл, старанняў аддаў ушанаванню памяці героя-земляка. Добрая памяць застаецца ў свядомасці многіх людзей і пра самога пісьменніка і краязнаўца.

Сяргей ШЫЧКО

■ Памяць

Фота Наталлі АЛІКСАНДРАВАЙ

У БЕЛАВЕЖСКОЙ ПУШЧЫ З'ЯВІЦЦА ЯШЧЭ АДЗІН МУЗЕЙ. АРХЕАЛАГІЧНЫ

На тэрыторыі цяперашняй Белавежскай пушчы людзі жылі яшчэ ў III тысячагоддзі да нашай эры. У ваколіцах вёскі Камянюкі вядома не менш за 12 паселішчаў — ад часу асвянення тэрыторыі пушчы і з'яўлення першых паляўнічых на паўночнага алена.

Тут і пачаліся раскопкі, якія закончацца стварэннем у Нацыянальным парку археалагічнага музея пад адкрытым небам. Спецыялісты з інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі разам з супрацоўнікамі пушчы арганізавалі навуковую экспедыцыю.

«Мы адновім асаблівае жыццё і побыту першабытных людзей, пакажам, як яны будавалі жылло, выраблялі посуд, шылі адзенне. Унутры закансервуем участкі культурнага слою і знойдзеныя ў ім прадметы» — адзначыў намеснік дырэктара інстытута гісторыі Вадзім Лакіза.

Застаецца дадаць, што работы праводзяцца па Дзяржпраграме развіцця асабліва ахоўных прыродных тэрыторый на 2015-2019 гады.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@zviazda.by

Міхаіл ЖУРАЎКОЎ:

■ Бывай, вучоба!

«ДЗЕ НАРАДЗІЎСЯ, ТАМ І ЗГАДЗІЎСЯ»

«Нягледзячы на тое, што вышэйшая адукацыя ў Беларусі стала масавай, дыплом дыплому ўсё ж не роўны, і добрыя спецыялісты заўсёды будуць у цане, — заявіў падчас сустрэчы з найлепшымі выпускнікамі ВНУ міністр адукацыі Міхаіл ЖУРАЎКОЎ. — Наймальнікі абавязкова глядзяць, якую ВНУ скончыў малады чалавек, цікавяцца яго адзнакамі і наяўнасцю дадатковых кваліфікацый...»

Арганізоўваць для самых выбітных прадстаўнікоў студэнцтва ўрачысты прыём у сценах Міністэрства адукацыі напярэдадні Рэспубліканскага балю выпускнікоў ужо стала добрай традыцыяй. Не стаў выключэннем і гэты год.

— Я нядаўна паспрачаўся з адным немаладым прафесарам. Ён упэўнены: калі наша пакаленне сыдзе, то краіна разбурыцца. Абсалютна не верыць у сучасную моладзь. Але я з ім катэгарычна не згодны, — сказаў Міхаіл Жураўкоў. — Магчыма, я аптыміст, але мне наша моладзь падабаецца. Ёсць думка, што маладых людзей у большай ступені цікавіць эканамічны складнік. Але што ў гэтым дрэннага? Калі моладзь хоча чагосьці дасягнуць, гэта трэба толькі вітаць.

Але аднаго дыплома ў жыцці недастаткова, падкрэсліў міністр. Бо ўвесь свет жыве па прынцыпе «адукацыя праз усё жыццё». Краіне патрэбны высокакваліфікаваны спецыялісты з веданнем замежных моў. А ў нас складваецца парадаскальная сітуацыя: фонд стажыровак Міністэрства адукацыі кожны год не выбіраецца да канца, выдзеленыя на гэтыя мэты фінансавыя рэсурсы застаюцца незакараненымі. Прадстаўнікі ВНУ сцвярджаюць, што не могуць знайсці кандыдатаў, якія адпавядалі б патрабаванням стажыроўкі, у тым ліку і з прычыны слабага ведання мовы.

— Таму, калі вы станеце магiстрантамі ці аспірантамі, адразу бязьце ва ўпраўленне

міжнародных сувязяў, да рэктара, і патрабуеце, каб вас адправілі на стажыроўку. Але трэба дакладна ведаць, што стажыроўка — не адукацыйны турызм: там патрабуецца і добрае веданне свайго прадмета, і веданне мовы.

Выпускнікі, у сваю чаргу, мелі магчымаць задаць кіраўніцтву Міністэрства адукацыі пытанні, якія іх хвалюць. Так, выпускніца юрыдычнага факультэта Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта пацікавілася, як збіраюцца ў Міністэрстве павышаць практыкаарыентаванасць навучання. Маўляў, наборы на юрыдычныя спецыяльнасці змяняюцца, і над выкладчыкамі навісла рэальныя пагрозы скарачэння. У першую чаргу пад скарачэнне трапляюць выкладчыкі-практыкі, якія працуюць са студэнтамі як сумяшчальнікі. Але менавіта ад іх найбольшая карысць. Гэта ж тычыцца і многіх іншых спецыяльнасцяў.

— Аптымізацыя — не механічнае скарачэнне, як многія памылкова думаюць, а канцэнтрацыя рэсурсаў. І нам яшчэ трэба думаць, як правільна правесці мадэрнізацыю вышэйшай адукацыі з улікам дэмаграфічнай сітуацыі. Гэта будзе тэмай пасяджэння Савета рэктараў і нарады з кіраўніком нашай дзяржавы. Але практыкаарыентаванасць навучання для нас будзе стаяць на першым месцы, — паабяцаў намеснік міністра адукацыі Віктар ЯКЖЫК.

Цікавіла ўдзельнікаў сустрэчы і стаўленне Міністэр-

Унікальная магчымаць — зрабіць фота з міністрам адукацыі на памяць.

ства адукацыі да Балонскага працэсу.

— Асноўныя палажэнні Балонскай сістэмы можна параўнаць з правіламі дарожнага руху. Але ёсць краіны з прававаковым рухам, а ёсць — з леваваковым. Умоўна кажучы, ёсць патрабаванні і да стану транспартнага сродку, і да кваліфікацыі кіроўцы, але не ўсімі і не заўсёды яны выконваюцца, — падкрэсліў Віктар ЯКЖЫК. — У нас, я лічу, ёсць адна істотная перавага: мы можам ацаніць памылкі тых краін, якія раней за нас увайшлі ў Балонскі працэс і пачалі выконваць патрабаванні занадта бойка (напрыклад, ва Украіне пачалі рыхтаваць журналістаў за 2 гады 7 месяцаў.) Скарачэнне тэрмінаў падрыхтоўкі нярэдка адбываецца на карысць кан'юнктуры, каб прыцягнуць у сваю краіну большую колькасць замежных студэнтаў, а зусім не на карысць якасці адукацыі. Мы гэтым шляхам не пойдзем. Для нас важна не страціць тое лепшае, што мы маем. Але, з іншага боку, далучэнне беларускай вышэйшай школы да Балонскага працэсу адкрывае перад нашымі студэнтамі і магiстрантамі доступ да праектаў і праграм Еўрасаюза.

— Само далучэнне не ясе пагрозы ўцэчкі мазгоў. Чым больш нашых людзей будзе выязджаць за мяжу, набірацца досведу, павышаць там сваю кваліфікацыю, тым лепш, — лічыць Міхаіл Жураўкоў. — Але для таго, каб моладзь не хацела з'ехаць з Беларусі — спачатку на вучобу, а затым там і застацца — трэба ствараць умовы для яе самарэалізацыі на радзіме...

Па словах міністра адукацыі, у многіх краінах свету лічыцца, што малады чалавек павінен усяго дабіцца сам, і там не разумеюць, чаму маладым трэба даваць нейкія прывілеі. Але ў Беларусі для моладзі ўмовы ствараюцца. Студэнтам-бюджэтнікам гарантуецца першае працоўнае месца. У аграпрадках маладым спецыялістам выдзяляюць жыллё. Прадугледжана матэрыяльная дапамога, ільготныя крэдыты. «Добра там, дзе нас няма. Таму я зычу ўсім быць запатрабаванымі на сваёй радзіме, бо, як кажуць у нас: дзе нарадзіўся, там і згадзіўся», — дадаў Міхаіл Жураўкоў напрыканцы сустрэчы.

Надзея НИКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by
Фота аўтара

Извещение о проведении первых и повторных открытых аукционов по продаже земельных участков в частную собственность
Организатор аукционов: Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел.(0212) 42-61-62.

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка.

Лот №1. Земельный участок с кадастровым №21284806101000275, площадью 0,1478 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Летчанский с/с, аг. Кировская, ул. Строителей для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничения: водоохранная зона водного объекта (пруд №13). Начальная цена: 65 583 708 бел. руб. Размер задатка: 6 558 000 бел. руб.

Дата, время и место проведения аукциона: 03.08.2015 в 16.00. по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатка и приема документов: с 30.06.2015 с 8.30 по 31.07.2015 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. Условия: получить тех. документацию и разрешение на строительство жилого дома; приступить к занятию зем. участка не позднее 1 года после получения свидетельства (удостоверения) о гос. регистрации права на него; осуществить строительство жилого дома в сроки, определенные ПСД; снять, сохранить и использовать плодородный слой почвы согласно ПСД. Реквизиты для внесения задатка: р/с 3600314080100 в ф-ле №200 Витебского обл. управления ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 635, УНП 300976663, код платежа 04901, получатель платежа: Летчанский сельисполком.

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка.

Лот №1. Земельный участок с кадастровым №21288108101000308, площадью 0,1457 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, аг. Октябрьская, ул. Оршанская, 9А для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничений в использовании нет. Начальная цена: 63 304 950 бел. руб. Размер задатка: 6 330 000 бел. руб.

Дата, время и место проведения повторного аукциона: 16.07.2015 в 16.00. по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатка и приема документов: с 30.06.2015 с 8.30 по 15.07.2015 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. Условия: в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона возместить убытки, причиняемые нарушением функционирования мелiorативных сооружений в сумме 12 879 000 бел. руб.; получить тех. документацию и разрешение на строительство жилого дома; приступить к занятию зем. участка не позднее 1 года после получения свидетельства (удостоверения) о гос. регистрации права на него; осуществить строительство жилого дома в сроки, определенные ПСД; снять, сохранить и использовать плодородный слой почвы согласно ПСД. Извещение опубликовано в газете «Звязда» от 23.05.2015. Реквизиты для внесения задатка: р/с 3600314110126 в ф-ле №200 Витебского обл. управления ОАО «АСБ Беларусбанк» МФО 635, УНП 300962400, код платежа 04901, получатель платежа Октябрьский сельисполком.

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка.

Лот №1. Земельный участок с кадастровым №220888126601000472, площадью 0,1500 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Слободковский с/с, аг. Слободка, У-10 – земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по гос. регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме) – для строительства и обслуживания жилого дома. Ограничения: охранный зона особо охраняемых природных территорий (ГПУ «Национальный парк «Браславские озера»); водоохранная зона водного объекта (озеро Потех). Начальная цена: 20 000 000 бел. руб. Размер задатка: 2 000 000 бел. руб.

Дата, время и место проведения аукциона: 31.07.2015 в 14.00. по адресу: г. Браслав, ул. Советская, 119 в Браславском райисполкоме. Срок внесения задатка и приема документов: с 30.06.2015 с 8.30 по 30.07.2015 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30; 31.07.2015 с 11.00 до 13.00 по адресу: г. Браслав, ул. Советская, 119 в Браславском райисполкоме. Условия: разработать и утвердить ПСД и разрешение на строительство объекта в срок, не превышающий 2 года; произвести занятие (освоение) зем. участка не позднее 1 года со дня утверждения проектной документации на строительство жилого дома; до начала строительства снять на зем.участке плодородный слой почвы в местах размещения строений и сооружений и использовать его в соответствии с проектной документацией. Реквизиты для внесения задатка: р/с 3600312080005 ЦБУ №205 г. Браслав ф-л №214 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Новополоцк код 150801660, УНП 300594330, код платежа 04901. Получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области.

Аукционы проводятся в порядке, установленном Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 №462. Для участия в аукционе приглашаются граждане РБ, консолидированные участники (двое и более граждан). Для участия в аукционе граждане РБ подают заявление об участии в аукционе, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка, заключают с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Представляются: гражданином копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина нотариально удостоверенная доверенность; консолидированными участниками оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе. При подаче документов на участие в аукционе граждане предъявляют паспорт гражданина РБ, представляют граждан, уполномоченные лица (представители) документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные в установленном законодательством порядке. Условия аукциона: победитель аукциона, единственный участник несостоявшегося аукциона обязан: в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за зем.участок и возместить затраты на организацию и проведение аукциона в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения; обратиться за гос. регистрацией права на зем.участок в двухмесячный срок со дня проведения аукциона. Инженерные коммуникации и сооружения на зем.участках отсутствуют. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории устанавливаются проектной документацией. Назначение зем.участков в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: 1 09 02 – зем. участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по гос. регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме). Аукцион состоится при наличии не менее 2-х участников. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра на местности земельного участка. Контакт. тел.: (0212)42-61-62, (029)510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru; www.marketvit.by.

Считать недействительными утерянные ЗАО «СК «Белрострах» бланки квитанций о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии КС №№ 8688565, 8683405, 8683425 и бланк полиса по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу (ЗРН, ЗРП) серии БИ № 1460701.

УНП 100782388

ОАО «Дорстройиндустрия» извещает о проведении повторного открытого аукциона ПО ПРОДАЖЕ ДРОБИЛКИ КМД-1200Гр

Лот №1	Дробилка КМД-1200Гр	222750, РБ, Гродненская область, Ошмянский р-н, д. Боруны	Начальная цена (с учетом НДС), бел. руб.	Задаток (с учетом НДС), бел. руб.	Шаг аукциона, %
			554 197 200	55 420 000	5
ОПИСАНИЕ					
Производитель: Южноуральский машиностроительный завод, РФ 1990 г.в., ø конуса – 1200мм, ø приемной щели – 100 мм, крупность материала – 80 мм, ширина разгрузочной щели – 5-15 мм, масса – 27 тн., мощность – 75 кВт., производительность – 40-130 м³/ч					
С информацией об условиях проведения аукциона, порядке и сроках перечисления задатка и его возврата, условиях участия в аукционе можно ознакомиться в извещении, размещенном в газете «Звязда» от 26.05.2015.					
Аукцион состоится 16.07.2015 в 10.00 по адресу: г. Фаниполь, ул. Заводская, д. 1, 3 этаж, актовый зал.					
Задаток перечисляется на р/с 3012421830016 БИК 153001942 в Расчетно-кассовом центре № 29 в г. Фаниполь филиала ОАО «Белагропромбанк» – Минское областное управление г. Фаниполь, ул. Заводская, 3а, 222750. Получатель – ОАО «Дорстройиндустрия», УНП 100211220, ОКПО 03455184. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества ОАО «Дорстройиндустрия» (Лот №1), проводимом 16 июля 2015 года. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.00 до 12.00, с 13.00 до 17.00 по адресу: Минская обл., Дзержинский р-н, г. Фаниполь, ул. Заводская, 1, каб. 202. Окончание приема заявлений 13.07.2015 в 17.00. Заключительная регистрация участников 16.07.2015 с 09.30 до 10.00 по месту проведения аукциона. Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом. Контактное лицо для осмотра Объекта: Петрусевич Виктор Альбинович, 8 (029) 534-99-76. Организатор аукциона или Продавец вправе снять лот с торгов до объявления его проданным без объяснения причин снятия.					
Организатор: 8 (017) 210-00-60, 8 (033) 660-70-50 • www.dsi.by • e-mail: jurist@dsi.by					

ПЛЕЩЕНИЦКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ЛОГОЙСКОГО РАЙОНА МИНСКОЙ ОБЛАСТИ

14 июля 2015 года в 10.00 ПРОВОДИТ ПОВТОРНЫЙ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь для строительства и обслуживания жилого дома

Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь, га	Расходы по подготовке документов	Начальная цена (рублей)	Задаток (рублей)
г.п. Плещеницы, ул. Высокая, 12, 623255700001002193	0,1000	13 473 664 + публикация в газете	35 296 300	3 529 630
г.п. Плещеницы, ул. Высокая, 6, 623255700001002191	0,1000	13 558 088 + публикация в газете	35 296 300	3 529 630
г.п. Плещеницы, ул. Высокая, 8, 623255700001002190	0,1000	13 133 194 + публикация в газете	35 296 300	3 529 630
г.п. Плещеницы, ул. Высокая, 10, 623255700001002189	0,1000	13 133 194 + публикация в газете	35 296 300	3 529 630

Задаток перечисляется на р/с 3600619151104 в ЦБУ № 611 филиала №500 – Минского управления ОАО «АСБ Беларусбанк», код 601, г.Логойск, УНП 600181684, код платежа в бюджет 04901, получатель – Плещеницкий сельский исполнительный комитет. Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней после утверждения результатов аукциона внести плату за земельный участок, возместить расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.

Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с документацией и земельным участком. Аукцион состоится 14 июля 2015 года в 10.00 по адресу: Минская обл., Логойский р-н, г.п. Плещеницы, ул. В.И. Ленина, 7. Заявления на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: г.п. Плещеницы, ул. Ленина, 7, кабинет 9 с даты опубликования извещения до 17.00 10 июля 2015 года. Контактные телефоны (8-01774) 71-0-35, 71-1-35, 71-4-35. Наш сайт в интернете: Logoysk.gov.by

ИЗВЕЩЕНИЕ

Государственное производственное объединение

«Минскстрой»

ДОВОДИТ ДО СВЕДЕНИЯ ЗАИНТЕРЕСОВАННЫХ ЛИЦ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В ИЗВЕЩЕНИЕ О СТРОИТЕЛЬСТВЕ ЖИЛЫХ ПОМЕЩЕНИЙ ОБЪЕКТА «Многоквартирные жилые дома №№ 11, 12 по генплану в квартале жилой застройки пр. Дзержинского – ул. Алибегова – пр. Газеты «Правда». Жилой дом № 12 (по генплану) со встроенными помещениями и подземным гаражом-стоянкой в г. Минске, опубликованное в газете «Звязда» 18 июня 2015 года:

Стоимость строительства 1 кв.метра общей площади 1-комнатных квартир с машино-местом в подземном гараже-стоянке №№ 275, 279, 283, 287, 303, 307 без учета выполнения внутренних отделочных работ для граждан, не нуждающихся в улучшении жилищных условий: 1500 долларов США – с предоставлением рассрочки до конца 2015 года. Скидка при 100% оплате предоставляться не будет.

Генеральный директор

Н.В.Милошевский

УНП 100071325

ПАГРОЗА АД «СЯРЭБРАНАЙ ВАДЫ»

Як выкінутая не ў спецыяльны кантэйнер батарэйка можа паўплываць на развіццё вашага дзіцяці

Тыдзень таму ў Брэсце пры правядзенні земляных работ мясцовы жыхар выкапаў эмаляваны чайнік, у якім знаходзілася гумавае колба з рэчывам, падобным на ртуць.

Падчас даставання ёмістасці вадкі метал праліўся на плошчу каля 0,1 м². Дзякуючы работнікам МНС, якія правялі дэмеркурызацыю і сабралі каля 25 грамаў разлітага рэчыва, забруджвання наваколля і атручвання парамі ўдалося пазбегнуць. Агульная вага адкапананага металу склаў каля аднаго кілаграма...

Апошнім часам ртутныя знаходкі, на жаль, перасталі быць рэдкасцю. Прычыны ўзнікнення такіх «скарбаў» — тэма для асобнага расследавання. Але галоўная праблема, што закапаная ці выкінутая ртуць можа стаць прычынай сур'езных экалагічных праблем.

ШТО ТАКОЕ РТУЦЬ?

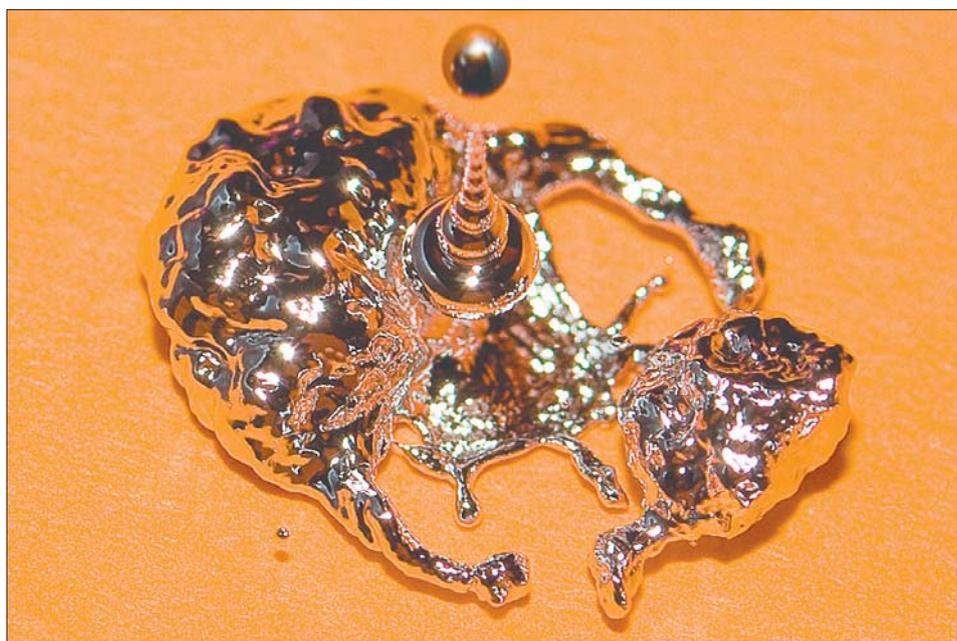
У перакладзе з грэчаскай мовы назва гэтага рэчыва гучыць як «сярэбраная вада» ці «вадкае серабро». Ртуць уяўляе сабой цяжкую серабрыста-белую вадкасць, пары якой надвычай ядавітыя. Гэта адзіны метал, які пры нармальным умовах знаходзіцца ў вадкім аграгатным стане. У прыродзе сустракаецца ў выглядзе прымесі ў многіх горных пародах, уключаючы граніт і сланцы, а таксама прысутнічае ў больш высокіх канцэнтрацыях у некаторых мінералах (напрыклад, кінавар).

У прамысловасці яе злучэнні прымяняюцца для вырабу вымяральных прыбораў (у тым ліку і медыцынскіх тэрмометраў), вакуумных помпаў. Парамі ртуці напаўняюцца ртутна-кварцавыя і люмінесцэнтныя лямпы.

ТАЕМНЫ ВОРАГ

Аднойчы трапіўшы ў навакольнае асяроддзе, ртуць застаецца ў ім назаўсёды. Гэты метал здольны перамяшчацца праз ваду і паветра на вялікія адлегласці, па харчовым ланцужку пераходзячы ад адных жывых арганізмаў да іншых.

Трапляючы ў глебу ці асадкавыя адклады, пад уплывам бактэрыяў ртуць ператвараецца ў метылртуць — сваю самую высокатоксічную форму.

Метылртуць біяакмулюецца ў планктоне, марской і рачной рыбе і млекакормячых.

Па словах загадчыцы лабараторыі прафілактычнай і экалагічнай таксікалогіі РУП «Навукова-практычны цэнтр гігіены» Ірыны Іллюковай, найбольш назапашваюць шкоднае рэчыва драпежныя марскія і прэснаводныя рыбы, а таксама розныя морапрадукты — вустрыцы, малюскі, крэветкі.

Цяжарным жанчынам, а таксама маладым кормячым мамам есці такія прадукты катэгорычна нельга. Ртуць здольная пранікаць праз плацэнтарны бар'ер, перадавацца дзіцяці разам з малаком і пашкодзваць яго нервовую сістэму. Гіперактыўнасць, парушэнне кагнітыўных функцый (памяці, успрымання, мовы), дробнай матарыкі і зрокава-рухальнай каардынацыі, раздражняльнасць, няўсладлівасць — прычынай гэтых парушэнняў у дзіцяці можа стаць менавіта ўздзеянне ртуці.

У арганізм чалавека яна таксама можа трапіць і праз некаторыя прышчэпкі, дзе ртуць выкарыстоўваецца ў якасці кансервантаў, а

таксама аэразольным шляхам у прамысловай сферы.

Асноўныя прыкметы вострага атручвання ртуцю: галаўны боль, нарастанне неўралагічных сімптомаў, кроў у мачы.

ПРАБЛЕМА ДЛЯ ЁСЕЙ ПЛАНЕТЫ

У 2013 годзе была прынятая Мінамацкая канвенцыя па ртуці — міждзяржаўны дагавор, накіраваны на ахову здароўя людзей і навакольнага асяроддзя ад антрапагенных выкідаў і вызваленняў ртуці і яе злучэнняў. Праз год гэты міжнародны дакумент падпісала і Беларусь.

Згодна з ім, Бакі Канвенцыі павінны прымаць шэраг мер па прадухіленні выкідаў ртуці ў атмасфернае паветра, зняцці з вытворчасці пэўных вырабаў, якія змяшчаюць ртуць, укараненні тэхналогій па экалагічна бяспечным абыходжанні з іх адходамі.

Так, да 2020 года прадукцыя, якая змяшчае ртуць ці яе злучэнні (медыцынскія тэрмометры, прыборы для вымярэння артэрыяльнага ціску,

барометры і іншыя вымяральныя прыборы, люмінесцэнтныя лямпы, акумулятары, амальгамы ў стоматалогіі, а таксама некаторыя віды мыла і касметыкі), павінна быць знята з вытворчасці і з ужытку ва ўстановах.

Асноўныя прыкметы вострага атручвання ртуцю: галаўны боль, нарастанне неўралагічных сімптомаў, кроў у мачы.

Каб якасна выканаць гэтыя задачы, Беларусь і іншым краінам неабходна правесці інвентарызацыю ўсіх запасаў ртуці, крыніц яе імпарту і экспарту, вызначыць усе вытворчыя працэсы, у якіх прымяняецца ртуць або ртутныя злучэнні, выявіць участкі, забруджаныя ртуцю, вызначыць колькасць і крыніцы ртутных адходаў і многае іншае.

Паводле ацэнак вучоных, у атмасфернае паветра Беларусі ртуць паступае ў асноўным з-за мяжы (з тэрыторыі прыкладна 26 краін). Толькі каля 18% з агульнай колькасці выкідаў ртуці (па звестках за 2013 год яны склалі 900 кг) прыпадае на мясцовыя крыніцы — аб'екты прамысловасці і будаўніцтва, энергетыкі і вытворчасці цяпла і вытворчасці металаў.

АДХОДЫ РТУЦІ ЧАКАЮЦЬ... У КРАМАХ

Калі памяншаць выкідаў ртуці — задача дзяржаўных органаў і прадпрыемстваў, то праблема адходаў з ртуцюю закрэнае інтарэсы кожнага жыхара краіны. Адходы ўтвараюцца ў асноўным за кошт некаторых тавараў спажывання — напрыклад, крыніц святла, элементаў сілкавання і ртутных тэрмометраў.

(Заканчэнне на 8-й стар.)

ВЫРАТАВАЦЬ ШЫЦІКА

Фота Анастасія КІШЧУК.

Навукова-даследчая праца па абследаванні і правядзенні экспертнай ацэнкі біятопаў, праведзеная спецыялістамі па біярэсурсах, выявіла ўнікальнасць і прыродную каштоўнасць біятопаў у даліне ракі Вілія і на Мядзельшчыне.

Так, біятопы Астравеччыны — гэта участкі рэдкага для Беларусі ледавікова-градавага ландшафту, які захаваўся ў натуральным стане, з характэрнымі формамі рэльефу ледавіковага і водна-ледавіковага паходжання.

У раўнінных вадацёках, ручаях, поймавых крынічных сістэмах рэк выяўлены шэраг гідрабіяты (жывых арганізмаў, што насяляюць воднае асяроддзе) — як звычайных, так і рэдкіх, у тым ліку бакаплаў Synurella ambulans, уключаны ў Чырвоную кнігу Беларусі, і новы від шыцікаў Hydrosyche saxonica, — расказвае кансультант аддзела земляў і ландшафтаў Мінпрыроды Ала Грынчык. Ядро фаўны гэтых помнікаў прыроды ўтвараюць віды, якія з'яўляюцца індикатарамі чысціні вод і важным кампанентам агульнай біялагічнай разнастайнасці вадаёмаў Беларусі.

Біятопы Мядзельшчыны, аб'яўленыя гідралагічнымі помнікамі прыроды, уяўляюць сабой прыклад пойменных крынічных сістэм геамарфалагічнай вобласці Нарачанскай водна-ледавіковай раўніны з краявымі ледавіковымі ўтварэннямі, якія захаваліся ў добрым экалагічным стане.

Паводле слоў спецыялістаў, у мясцовых крыніцах і ручаях жывуць 13 відаў гідрабіяты, большасць з якіх рэдкія для Беларусі. Іх наяўнасць сведчыць пра добры экалагічны стан водных экосістэм.

Акрамя таго, з дна возера Нарач простым вокам можна назіраць падводныя выходы крынічных вод — асноўны і спадарожныя грыфоны помніка прыроды «Нарачанскі падводны». На другіх прыродных аб'ектах такая ўдача выпадае даволі рэдка.

Крыніцы — адны з найбольш уразлівых прыродных аб'ектаў і важныя кампаненты прыроднага асяроддзя Беларусі. І высокая ступень антрапагеннай нагрукі, у тым ліку падчас гаспадарчай дзейнасці, зніжэнне ўзроўню грунтавых вод і іншыя праблемы могуць стаць прычынамі дэградацыі і знішчэння біятопаў.

Таму ў іх межах пастававай прадуаджана ўстанавіць рэжым аховы і выкарыстання помнікаў прыроды.

Так, на тэрыторыях забараняюцца: штучная змена рэчышча, разбурэнне берагоў і поймы вадацёкаў; правядзенне работ, якія могуць пацягнуць забруджванне, засмечванне, спусташэнне водных аб'ектаў і (або) змяненне хімічнага саставу вод; размяшчэнне адходаў; правядзенне некаторых відаў высечак; выпас і прагон сельскагаспадарчых жывёл; стаянка і мыццё механічных транспартных сродкаў; размяшчэнне асобных палатак і палатачных гарадкоў, іншых абсталяваных зон і месцаў адпачынку, турыстычных стаянак, правядзенне масавых мерапрыемстваў; спальванне парубачных рэшткаў пры правядзенні лесасечных работ і іншых работ па выдаленні дрэў і кустоў; узвядзенне, рэканструкцыя аб'ектаў будаўніцтва, за выключэннем работ па добраўпарадкаванні тэрыторыі і ўладкаванні экалагічных сцежак; іншая дзейнасць, якая можа нанесці шкоду біятопам.

Бераніка КОЛАСАВА.
kolasava@vziazda.by

■ Экалагічны лікбез

«ЗЯЛЁНАЕ»
НЕВУЦТВА

Да чаго вядзе няведанне законаў?

Як паказвае найноўшая гісторыя, з усіх відаў невуцтва самае страшнае для чалавека — экалагічнае. Без ведання асноў экалогіі мы не зможам захаваць нашчадкаў чысты свет. Выкінулі ў сметніцу батарэйку, спалілі на заднім двары прадпрыемства макулатуру — здаецца, глупства! Але праз элементарную экалагічную неадукаванасць мы можам нанесці непараўнальную шкоду прыродзе. Каб гэтага не адбылося, адкрываем новую рубрыку «Экалагічны лікбез», дзе будзем расказаць, якія законы стаяць на варце беларускай экалогіі. Вядучы рубрыкі — **Аляксандр ЦАБРУК, намеснік начальніка ўпраўлення Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя. У сваю чаргу, шаноўныя чытачы, калі на вашых вачах адбываецца нейкае «экалагічнае злачынства», просім паведамляць аб гэтым у рэдакцыю газеты «Звязда».**

СПАЛІЦЬ АЛЬБО
ПЕРАПРАЦАВАЦЬ?

Найбольш тыповыя парушэнні прыродаахоўнага заканадаўства, якія выяўляюцца органамі Мінпрыроды — гэта спальванне адходаў. Напрыклад, сёлета ў лютым Мінпрыроды раённай інспекцыяй прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя быў зафіксаваны факт спальвання рэшткаў драўніны на тэрыторыі гарадскога палігона цвёрдых камунальных адходаў. Да адміністрацыйнай адказнасці тады было прыцягнута Мінпрыроды ЖКГ у адпаведнасці з часткай 2 артыкула 15.63 КоАП (штраф на суму 1 440 000 беларускіх рублёў).

ДАВЕДКА. Законам Рэспублікі Беларусь «Аб абыходжанні з адходамі» (арт. 29) устаноўлена, што аб'ект аб'яшчоджвання адходаў павінна ажыццяўляцца толькі на аб'ектах аб'яшчоджвання адходаў, якія падлягаюць уліку ў адпаведным рэестры згодна з Палажэннем аб парадку ўліку ўведзеных у эксплуатацыю аб'ектаў захоўвання, пахавання і аб'яшчоджвання адходаў. Гэтыя аб'екты зацверджаны Пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 23 ліпеня 2010 г. №1104 «Аб некаторых пытаннях у галіне абыходжання з адходамі».

У адпаведнасці з артыкулам 31 Закона Рэспублікі Беларусь «Аб ахове атмасфернага паветра», спальванні рэчываў, якія не з'яўляюцца палівам або сумесі рэчываў, матэрыялаў і адходаў, забараняецца, акрамя выпадкаў, калі спальванне ажыццяўляецца з выкарыстаннем спецыяльных прылад і выкананнем патрабаванняў заканадаўства аб ахове навакольнага асяроддзя.

Часткай 2 артыкула 15.63 КоАП за парушэнне патрабаванняў заканадаўства аб абыходжанні з адходамі прадугледжана адказнасць у выглядзе папярэджання або накладання штрафу ў памеры ад пяці да пяцідзесяці базавых велічынь, на індывідуальнага прадпрыемальніка — да двухсот базавых велічынь, а на юрыдычную асобу — да тысячы базавых велічынь.

НЕБЯСПЕЧНЫ «ЗАМАК»

У сакавіку гэтага года працаўнікі лабараторыі аналітычнага кантролю Рэспубліканскага цэнтра аналітычнага кантролю ў галіне аховы навакольнага асяроддзя (ГУ РЦАК) падчас праверкі гандлёвага цэнтра «Замак» ААТ «Тытунь-інвест» выявілі перавышэнне нарматываў выкідаў забруджвальных рэчываў, а менавіта — аксід вугляроду (чаднага газу) — амаль у 1,5 раза!

Забруджванне адбылося ў выніку парушэння тэхналогіі работы кацельні. Факт быў кваліфікаваны супрацоўнікамі Мінскага гарадскога камітэта прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя як парушэнне патрабаванняў падпункта 1.3 пункта 1 артыкула 21 Закона Рэспублікі Беларусь «Аб ахове атмасфернага паветра». На «Тытунь-інвест» быў накладзены штраф у памеры 3 600 000 рублёў, а таксама выстаўлена прэтензія аб кампенсацыі страты, нанесенай навакольнаму асяроддзю незаконным выкідам забруджвальных рэчываў у атмасфернае паветра.

ДАВЕДКА. Аксід вугляроду, або чадны газ, — атрутнае газ без колеру, паху і смаку. Ён утвараецца пры няпоўным згаранні драўніны, выкапнёвага паліва і тытуню, пры спальванні цвёрдых адходаў і частковым анаэробным раскладанні арганікі. Пад уздзеяннем вялікай колькасці чаднага газу можа адбыцца страта прытомнасці, здарыцца кома і нават наступіць смерць.

Часткай 1 артыкула 15.48 КоАП за забруджванне атмасфернага паветра з дапамогай наступлення забруджвальных рэчываў у атмасфернае паветра ад крыніц выкідаў з перавышэннем устаноўленых нарматываў дапушчальных выкідаў і (або) часовых нарматываў дапушчальных выкідаў забруджвальных рэчываў у атмасфернае паветра прадугледжана адказнасць у выглядзе накладання штрафу ў памеры ад чатырох да дваццаці базавых велічынь, на індывідуальнага прадпрыемальніка — да пяцідзесяці базавых велічынь, а на юрыдычную асобу — да двухсот базавых велічынь.

ПАГРОЗА
АД «СЯРЭБРАНАЙ
ВАДЫ»

(Заканчэнне. Пачатак на 7-й стар.)

Сістэма іх збору ў нашай краіне толькі пачынае фарміравацца. Нягледзячы на гэта, сёння ў Беларусі дзейнічаюць некалькі заканадаўчых актаў, якія дапамагаюць зменшыць уздзеянне ртуті на навакольнае асяроддзе.

Дакументамі прадугледжана, што збор ртутных адходаў сёння павінны хвалявацца не толькі вытворцы і пастаўшчыкі тавараў, якія змяшчаюць ртуть, але і гандлёвыя арганізацыі па ўсёй краіне. Паводле слоў **галоўнага спецыяліста прадпрыемства «Аператар другасных матэрыяльных рэсурсаў» Сяргея ЮРЧЫ**, зборам і перапрацоўкай люмінесцэнтных лампаў займаюцца Брэсцкі электралямпавы завод, прадпрыемствы «Электратэхімарт», «Экалогія-121», «БелВТІ», а таксама аб'екты гандлю, плошча якіх перавышае 400 м².

Асобныя прадпрыемствы валодаюць тэхналогіямі аб'яшчоджвання ртуті ў электрычных лямпах — алошніа размольваюцца ў вакууме, пары люмінафору з іх сарбіруюцца спецыяльным рэчывам і ўжо аб'яшчоджаныя вывозяцца на захаванне.

Згодна з заканадаўствам, у кожным рознічным гандлёвым аб'екце плошчай звыш 100 м² таксама павінны збірацца і элементы сілкавання з ртутцю (батарэйкі), а потым перадавацца на захаванне ў спецыялізаваныя арганізацыі. На жаль, пакуль не вырашана пытанне наконт далейшага лёсу гэтых не-

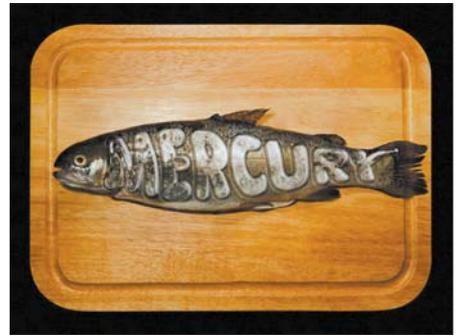
бяспечных адходаў — будаваць свой перапрацоўчы комплекс ці вывозіць іх за мяжу.

НЕБЯСПЕКА ПОБАЧ

Амаль кожны дзень на пульты цэнтраў аператыўнага ўпраўлення МНС прыходзяць званкі аб разбітым градусніку — яны складаюць абсалютную большасць выклікаў спецыялістаў службы хімічнай і радыяцыйнай абароны.

Сёння многія ведаюць, што нават 1-2 грамы ртуті, якія звычайна змяшчаюцца ў тэрмометры, здольныя прынесці сур'ёзную шкоду здароўю, асабліва дзецям і жывёлам. «Злавіць» металічнага «ўцекача» дапаможа механічная дэмеркурызацыя — збор асколкаў разбітага тэрмометра і бачных частчак ртуті. Пасля трэба правесці вільготную прыборку з мыльным растварам і старанна праветрыць памяшканне. Калі ртуть патрапіла ў цяжкадаступныя месцы, без хімічнай працоўкі з дапамогай розных рэагентаў (выконваецца толькі спецыялістамі) не абыйсця.

Асноўная праблема ў гэтай сферы — для адходаў з ртутцю пакуль няма спецыялізаваных пунктаў збору. Ртуть (як сабраная падчас дэмеркурызацыі, так і самастойна прынесена насельніцтвам) сёння ў асноўным акумуляуецца ў падраздзяленнях МНС. Але дзейным заканадаўствам іх захоўванне ў пажарных частках не прадугледжана, а значыць, не вылучаюцца сродкі на аргані-

зацыю гэтай працы. І, каб перадаць яе на спецыялізаваныя палігоны або прадпрыемствы, спецыялістам Цэнтра хімічнай і радыяцыйнай абароны даводзіцца адшукваць уласныя рэзервы. У ААТ «Белколмермет» грамадзяне могуць здаць толькі чыстую ртуть (змяшчаецца ў зламаных і маральна састарэлых прыборах).

— Магчыма, варта пачаць аб стварэнні пунктаў збору і захоўвання ртутных адходаў на базе нарыхтоўчых пунктаў, — лічыць **начальнік Цэнтра хімічнай і радыяцыйнай абароны Васіль ШАЛЕПІН**. — Колькасць выклікаў з-за пабітых тэрмометраў не скарачаецца — людзі ўсё больш сур'ёзна ставяцца да гэтай праблемы і імкнуча пазбавіцца ад шкоднага ўздзеяння. І каб тэрмометры не выкідваліся разам з бытавым смеццем, трэба арганізаваць сістэму іх збору ў насельніцтва.

У Беларусі перапрацоўка тэрмометраў ад арганізацыі і юрыдычных асоб займаюцца толькі два прадпрыемствы — «Гродна Азот» і Брэсцкі электралямпавы завод. Магчыма, пры стварэнні вышэйназванай сістэмы там будзе аб'яшчоджвацца і ртуть з нашых тэрмометраў.

Але пакуль гэтыя праблемы спрабуюць вырашыць на дзяржаўным узроўні, свой унёсак ужо павінны рабіць звычайныя людзі. Якім чынам? Купляць не звычайныя, а электронныя тэрмометры, якія не змяшчаюць ртуті. Выклікаць спецыялістаў ці самастойна заносіць сабраны метал (выконваючы ўсе рэкамендацыі) з разбітых градуснікаў у падраздзяленні МНС. Не выкідаць люмінесцэнтныя лямпы і батарэйкі разам з іншымі адходамі, а класці іх у спецыяльныя кантэйнеры ў крамах і іншых месцах. А галоўнае, разумець, што толькі ўвага і насяражанаць да гэтага каварнага рэчыва дапаможа пазбегчы сур'ёзных праблем.

Вераніка КОЛАСАВА.
kolasava@vziasda.by

■ У свеце жывёл

БЯЗНОГАЯ ЛАСТАЎКА,
ЯКАЯ СПІЦЬ ПАДЧАС ПАЛЁТУ

Свіргуля (чорнага стрыжа) называюць рэкардсменам сярод птушак:

ён праводзіць больш за 90% усяго часу ў палёце і пры гэтым лічыцца адным з самых хуткіх. Да паветра крылаты прызвычайна настолькі, што без асаблівых турбот спіць нават у палёце, а на зямлю практычна не спускаецца.

— Да нас часта звяртаюцца з просьбай: знайшлі свіргуля, не ведаем, што з ім рабіць: не лятае, — распавядае **арнітолаг грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны» Сямён ЛЕВЫ**. — У такіх сітуацыях мы раім падкінуць птушку ў паветра альбо пасадзіць яе на падаконнік — тады паляціць.

Стрыжы не могуць самастойна ўзляцець: крылы ў іх доўгія, а ногі кароткія. Часам птушкі дабіраюцца да бардзюра, падскокваюць і пачынаюць палёт.

Шведскія арнітолагі прасачылі траекторыю руху свіргулёў уначы. Аказалася, яны набіраюць вялікую вышыню, затым ляцяць пад вуглом да напрамку ветру і праз кожныя некалькі хвілін мяняюць кірунак палёту. Пры слабых ветры ў сне свіргулі лётаюць па крузе.

У перыяд міграцыі многія птушкі пераймаюць вопыт свіргуля і не спыняюцца падчас палёту, а лунаюць у небе. Валодаюць гэтым майстэрствам амаль усе драпежнікі, напрыклад, змеяед, вялікі і малы падворлік.

Кажуць, нібыта свіргулі перапыняюць палёт толькі для таго, каб вывесці птушанят. Арнітолаг не згаджаецца: па яго

словах, гэтыя птушкі могуць начаваць у сховішчах. Звычайна свіргулі знаходзяць прытулак каля чалавечага жылля: шукаюць шчыліны пад шыферным дахам, карнізамі. Менавіта там перад рамонтам будынка лепш уважліва яго даследаваць — магчыма, знойдзеце гняздо. Свіргуль можа прыляціць да і ў дуплах дрэў. Будаўнічыя матэрыялы для «дома» — пушынікі, сухую траву — птушкі збіраюць у паветры. Харчуюцца лятаючымі насякомымі, у палёце ловяць кропелькі вады. У неспрыяльнае надвор'е свіргулі могуць залятаць далёка ад сваіх гняздоўяў — ледзь не на 100 кіламетраў. На гэты час птушаняты ўпадаюць у здранцвенне, усе біялагічныя працэсы ў іх запавольваюцца. У такім стане малыя чакаюць, калі бацькі вернуцца да іх.

Сёлета белабрухі стрыжы папоўнілі спіс арнітафаўны Беларусі.

Недарма свіргуля прызвалі бязногай ластаўкай: абодва віды ледзь не ўсё жыццё праводзяць у палёце, і вонкава яны досыць падобныя. Адрозніць іх можна так: у свіргуля — вузкія і серпападобныя крылы, у ластавак цела белае спадыспаду.

Кацярына РАДЗІЮК.
radziuk@vziasda.by

■ Усё, што вы хацелі спытаць пра...

ДЗІКІХ ЖЫВЁЛ У ВЯЛІКІМ ГОРАДЗЕ

Заапарк у вялікім горадзе — гэта не толькі месца, дзе можна прыемна і з карысцю адпачыць усёй сям'ёй, але яшчэ і фактар небяспекі. Гэта разуменне з'яўляецца тады, калі ў горад прыходзіць бяда. Варта ўспомніць навадненне ў Празе, калі на Влтаве плавалі галодныя напужаныя бегемоты. А нядаўняя вялікая паводка ў Тбілісі абярнулася сапраўднай трагедыяй для звяроў тамтэйшага заапарка. Па папярэдніх звестках, загінула каля 300 жывёл. Многім драпежнікам удалося vyrатавацца ад стыхіі, аднак некаторых з іх давалося застрэліць з-за агрэсіўных паводзін...

Ці магчыма паўтарэнне падобных ці іншых няштатных сітуацый у нас? Якія меры бяспекі прыняты на ўзбраенне? З гэтымі пытаннямі мы накіраваліся ў Мінскі заапарк.

ЭЛЕКТРАПАСТУХ ДЛЯ ДРАПЕЖНІКА

— Трагедыі такіх маштабаў у нас не здарацца: тут раўніны і няма вялікіх рэк, — расказвае малодшы навуковы супрацоўнік Мінскага заапарка Таццяна ІЛЬЯСАВА-КОНАНАВА. — У любым выпадку заапарк з'яўляецца зонай павышанай небяспекі. Найвялікшую рызыку складаюць нетрывалыя агароджы, краты. У нашым заапарку ўсе вальеры закрытыя, за выключэннем памяшканняў для капытных і малпаў — гэтыя жывёлы не лічацца вельмі небяспечнымі. Іншая справа драпежнікі: на краты іх вальераў устаноўлены «электрапастухі» — сеткі з невялікім разрадам электрычнасці, які не шкодзіць зверу, але дае зразумець, што блізка падыходзіць не трэба. Прабрацца за тэрыторыю заапарка з клетак і вальераў жывёлы не могуць, а тым больш трапіць за тэрыторыю.

— Год назад у вас быў пажар...

— Так, падвяла праводка ў старым будынку. Зараз ён пераканструяваны, праводка заменена. Рызыка ўзгарання ёсць заўжды і паўсюль, нават і ў жылых будынках. Пры пажары жывёла не зможа выбрацца з вальера і, у горшым выпадку, загіне. У нас планавана праводзіцца праверкі па тэхніцы бяспекі.

— Тым не менш летася у Гродзенскім заапарку львіца адкусіла жанчыне руку...

— Гэта было грубае парушэнне тэхнікі бяспекі — пацярпелая працягнула руку ў клетку.

Для супрацоўнікаў прадугледжаны цэлы комплекс мер па працы з буйнымі драпежнікамі, у якім сказана: нельга кантактаваць з жывёламі, заходзіць за агароджы, стукаць па шкле. Але парушальнікі знойдуцца заўжды.

— Ці былі выпадкі ўцёкаў жывёл з заапарка?

— Аднойчы з вальера выбраліся алені — іх толькі прывезлі з Белавежскай пушчы, яны спужаліся. Тады работнікі Міністэрства надзвычайных сітуацый і ветэрынары адлавілі жывёл. Аленьям увялі транквілізатары і вярнулі ў вальер. Але гэта здарылася даўно, больш за дзесяць гадоў таму.

Дарэчы, на працягу многіх гадоў Мінскі заапарк супрацоўнічае з Тбіліскім. Два гады таму мінчане атрымалі падарунак з Грузіі — нам перадалі чорнага ягуара па мянушцы Бахт.

• Тым часам...

ПРЫЧАШЫ АЛЬПАКА!

Сёлета ў двух сталічных гандлёва-забаўляльных цэнтрах адкрыюцца першыя ў краіне кантактныя заапаркі. На папулярныя пытанні адказвае менеджар па развіцці сеткі кантактных заапаркаў «Краіна Яноція» Юрый КАНАПЛЕЎ.

— У чым фішка кантактнага заапарка?

— Магчымасць тактыльнага кантакту з жывёлай, які адбываецца пад кантролем наглядчыкаў. Дарэчы, гэты тып заапаркаў шы-

рока прадстаўлены ў свеце. Звычайна яны размяшчаюцца ў людных месцах — у першую чаргу, у гандлёвых і гандлёва-забаўляльных цэнтрах.

— Што можна будзе рабіць з жывёламі?

— Дазвоім карміць, гладзіць, прычэсваць. Супрацоўнікі заапарка дапамогуць дзецям і дарослым наладзіць кантакт з жывёламі і патлумачыць, як правільна іх даглядаць. Гвалту мы не дапусцім. Перад візітам наведвальнікі абавязкова знаёмяцца з правіламі па тэхніцы бяспекі.

— З якімі жывёламі зможам кантактаваць?

— У кожным заапарку будзе каля 20-25 відаў звяроў і птушак, амаль усе яны кантактныя. У адкрытых вальерах гасцей сустрэнуць поні, камерунскія козы, авечкі, альпакі. Непадалёк ад іх будуць знаходзіцца марскія свінкі, трусы, вавёркі, капібары, малпы (макакі і капуцыны), кенгуру, лемуры, янотападобныя сабакі, афрыканскія вожыкі. З птушак — качкі-мандарынікі, лебедзі, дэкаратыўныя куры, хвалістыя папугайчыкі, какарыкі, амадзіны. «Тварам» заапарка стануць яноты — насыхлы і паласкуны.

— Якія ўмовы ўтрымання жывёл у кантактным заапарку?

— Перад тым, як трапіць у кантактны заапарк, жывёлы пройдуць спецыяльны адаптацыйны перыяд. Усе яны прышчэплены і народжаны не ў дзікай прыродзе, таму не лічацца

Фота Аляксандра ШАБЛЮКА.

небяспечнымі для чалавека. Кожны звярынец будзе мець абмежаванне на адначасовую колькасць наведвальнікаў, што забяспечыць камфортныя ўмовы як для жыхароў заапарка, так і для яго гасцей.

• Майце на ўвазе

НЕ НАШКОДЗЫ!

Што рабіць, калі вы заўважылі дзікую жывёлу ў гарадскім асяроддзі? Каментуе намеснік кіраўніка аддзела дзяржаўнага кантролю за аховай і выкарыстаннем земляў, лясоў, жывёльнага і расліннага свету Рэнскага гарадскога камітэта прыродных рэсурсаў і аховы наваколля Таццяна ШАМЯНKOBA:

— Калі вы ўбачылі параненую дзікую жывёлу на вуліцы — калі ласка, не чапайце яе, а лепш як мага хутчэй апавясціце спецыялістаў. Не памыліцеся, калі патэлефануеце ў міліцыю, Мінскі гарадскі камітэт прыродных рэсурсаў альбо Мінскую лесапаркавую гаспадарку. На месца прыедзе камісія, якая абследае жывёлу і вырашыць, як быць далей. У выпадку, калі здарылася дарожна-транспартнае здарэнне — напрыклад, вы збілі аленья — выклікайце ДАІ.

— Які штраф можна атрымаць за тое, што забраў жывёлу дадому?

— Згодна з Кодэксам РБ аб адміністрацыйных правапарушэннях, за ўтрыманне чыраванакіжніка могуць выпісаць штраф да 50 базавых велічынь (9 мільёнаў рублёў). Калі жывёла не адносіцца да рэдкага ці ахоўнага віду, максімальны штраф для фізічнай асобы можа склацца да 20 базавых велічынь (3 мільёны 600 тысяч рублёў).

Кацярына РАДЗІЮК
radziuk@zviazda.by

Ці можна піць ваду з-пад крана? Якія таямніцы ўтойвае калодзеж? Як ачысціць ваду ад нітрату? Чакаем вашых пытанняў па тэме «Якасць вады», якую разгледзім у наступным выпуску «Каранёў і крон».

Фота Анастасіі КЛЕШЧУКА.

■ У свеце раслін

ЗЯЛЁНЫЯ ДРАПЕЖНІКІ

Гэтыя расліны сталі заўважаць і вывучаць у XVIII стагоддзі. Менавіта ў 1769 годзе англійскі натураліст Джон Эліс упершыню выказаў думку, што злоўленыя насякомаыя з'яўляюцца ежай для раслін.

Паступова гэты дзівосны свет адкрываўся даследчыкам ва ўсёй сваёй дзікай прыгажосці і незвычайнасці. І сёння вучоныя налічваюць ад 630 да 1000 відаў насякомаедных раслін, якія сустракаюцца амаль паўсюдна, за выключэннем Антарктыды.

Ёсць свае «драпежнікі» і ў нашай краіне. Паводле ацэнак вучоных, у дзікім выглядзе ў нас расце ўсяго 10 відаў насякомаедных раслін. Прычым многія з іх настолькі рэдкія, што занесены ў Чырвоную кнігу Беларусі. Давайце пазнаёмімся з імі бліжэй.

Расіца — мабыць, самы вядомы на нашай тэрыторыі раслінны «драпежнік». Сярод прадстаўнікоў гэтага роду ў нас растуць чатыры віды — расіца круглалістая, англійская ці даўгалістая, адвартнаяцападобная і прамежкая. Першая сустракаецца зрэдку па верхавых і пераходных балотах, астатнія — рэдкія расліны, а прамежкая нават занесена ў Чырвоную кнігу. Яны адрозніваюцца паміж сабой па форме ліставой пласціны, а таксама па форме росту і па «ўлюбёных» насякомых.

Расіца круглалістая, англійская і адвартнаяцападобная маюць невялікую сцяблінку, на якой знаходзяцца ад 5

да 7-9 плоска размешчаных лісцікаў. Яны цягліва чакаюць здабычу (часцей за ўсё дробных камароў і мошак, а таксама мурашак), пабліскаваючы расінкамі. Гэтыя кроплі вадкасці — своеасаблівы «клей», які не дае ахвяры ўцячы. Праз некаторы час лісток скручваецца, і пачынаецца працэс ператраўлівання.

Стратэгія палявання расіцы прамежкавай іншая. У адрозненне ад іншых беларускіх расіц, гэтая мае сцябло ад 5 да 15 см даўжынёй, на якім развіваюцца ад 7 да 12 лістоў, пакрытых клейкімі валаскамі. Палюбавацца на гэта хараво прылятаюць матылькі і стракозы, ды і застаюцца тут назаўсёды.

Чырванакіжнік альдраванда пухіраватая (*Aldrovanda vesiculosa* L.) — гэта расліна 5-10 см у даўжыню, якая плавае ў тоўшчы вады. Яе лісты маюць пашыраную ліставую пласцінку (складаецца з дзвюх паўкруглых палавінак), пакрытую шматлікімі адчувальнымі валаскамі. Менавіта яны і дапамагаюць расліне злавіць рачкоў і іншых жыхароў вадаёмаў. Альдраванда аддае перавагу больш цёплым рэгіёнам, дзе жыве да надыходу вельмі суровых зім.

Адной з самых рэдкіх раслін у Беларусі з'яўляецца тлушчанка звычайная (*Pinguicula vulgaris* L.). Нягледзячы на яе невялікую колькасць і памеры (ўсяго 3-10 см у вышыню), не заўважыць яе проста не-

магчыма — настолькі незвычайны знешні выгляд тлушчанкі. Яе лісты, звычайна зялёнага колеру, звернуў здаюцца крыху зашмальцаванымі і часта прыцягваюць увагу насякомых. Але сеўшы на расліну ў пошуках ежы, мушкі трапляюць у клейкую «пастку». А іх рухі толькі набліжаюць смяротны час — лісты тлушчанкі паступова скручваюцца, і ежа пачынае ператраўлівацца.

У балотах, вадаёмах і вільготных глебах можна ўбачыць і прадстаўнікоў самага буйнага роду насякомаедных раслін — пльвунца (*Utricularia*). Сёння вучоныя налічваюць чатыры асноўныя віды — пльвунец звычайны, малы, паўднёвы і прамежковы. Лоўчым апаратам расліны з'яўляюцца відазмененыя лісты — яны маюць форму пузырчковай, напоўненай вадкасцю, «упрыгожаных» звышадчувальнымі валаскамі. Дзякуючы паніжанаму ціску, што падтрымліваецца ў пузырку, насякомыя і іншыя дробныя жывыя істоты, якія дакранаюцца да валаскоў, імгненна засмоктваюцца ўсярэдзіну і пачынаюць ператраўлівацца.

Вось такія дзівосныя расліны можна ўбачыць у прыродзе Беларусі. Дарэчы, многія спрабуюць вырошчваць насякомаедныя расліны ў кватэрах, каб не толькі любівацца іх прыгажосцю, але і каторы раз здзіўляцца фантазіі гэтых чараўніц.

Вераніка КОЛАСАВА.
kolasava@zviazda.by

■ Друкуецца ў «Роднай прыродзе»

АРХІТЭКТАР ПЕРШАБЫТНАГА ЛЕСУ

Як ваўкі мяняюць цячэнне рэк

Кадр года — так ацанілі здымак спецыялісты, якія абслугоўваюць фотапасткі ў Нацыянальным парку «Белавежская пушча». За год выкарыстання камер атрымана больш за дзвесце здымкаў ваўкоў. Сярод іх — драпежнікі са здабычай, сцэны пераследавання або проста маленькія ваўчаняты... Любы кадр нёс інфармацыю, якую аналізавалі, супастаўлялі з іншымі здымкамі.

Кожны здымак — поспех, імгненне з жыцця жывёл. Але фота, калі драпежнік і ахвяра апынуліся ў адным кадры, атрымана ўпершыню. Каб мы ўбачылі гэты рэдкі кадр, не трэба было, як звычайна, высочваць жывёл днямі, а часам і месяцамі.

На нашых вачах разыгрываецца прыродная драма: для ваўка гэта прыемныя імгненні пагоні, для аленя — апошнія секунды жыцця... Многія асудзяць крыважэрнасць ваўка і паспачуваюць лесу аленя. Але давайце зірнем на праблему шырэй.

Воўк з'яўляецца сімвалам дзікай прыроды. У натуральным для яго стане ён жыве ў раўнавазе са сваёй ахвярай: любыя змены ў папуляцыі драпежніка ці ахвяры могуць выклікаць незваротныя працэсы ў прыродзе. Драпежнік не знішчае сваіх ахвяр — воўк выступае своеасаблівым барометрам навакольнага асяроддзя.

Апошнія даследаванні паказалі, што там, дзе ваўкі палююць на аленя, не толькі асяроддзе пражывання, але і агульнае зда-

роўе аленевага статка паляпшаецца. Яркі таму прыклад — даследаванні, якія праводзіліся ў Елаўстоўнскім нацыянальным парку (ЗША). Калі ў 1995 годзе там выпусцілі на волю чатырнаццаць ваўкоў, навукоўцы і не думалі, што яны кардынальна зменяць усю экасістэму парку. Гэтых драпежнікаў не было тут 70 гадоў, у парку валадарылі алені, якія за гады бескантрольнага размнажэння (усе намаганні людзей па кантролі іх папуляцыі не прыносілі поспеху) нанеслі вельмі моцны ўрон мясцовай флоры.

Ваўкі не з'елі аленяў, але яны прымусілі тых асярочней выбіраць месца для пашы і пазбягаць некаторых участкаў парку. На тых месцах пачала адраджацца расліннасць. За шэсць гадоў колькасць дрэў павялічылася ў пяць разоў. З'явіліся бабры, якім дрэвы патрэбны для пабудовы плацін. У затоках завяліся андатры, качкі і рыба. Ваўкі зменшылі папуляцыю каётаў, што прывяло да павелічэння колькасці зайцаў і мышэй, а тыя, у сваю чаргу, прыцягнулі ў парк ястрабаў, тхароў і ліс. У парку павялічылася колькасць мядзведзяў, павялічылася і колькасць ягад.

Але самае дзіўнае — ваўкі змянілі цячэнне рэк, іх рэчышчы выпрасталіся і стабілізаваліся, зменшылася эрозія берагоў. Адбылося гэта таму, што ўплыў ваўкоў на аленяў прывёў да выбуховага росту дрэў і травы па берагах рэк, гэта прывяло да іх умацавання. Памянялася сама геаграфія

10/24/2014 2:49 PM ID:18

парку, а ўсё дзякуючы чатырнаццаці ваўкам, выпушчаным туды менш за дваццаць гадоў таму.

Нешта падобнае назіраецца і ў нашай Белавежскай пушчы. Яшчэ ў 50-я гады мінулага стагоддзя навукоўцы забілі трывогу: павялічаная колькасць аленяў стала пагрозай падлеску. Створаная на базе пушчы запаведна-паляўнічая гаспадарка толькі пагоршыла праблему. Узрасла колькасць капытных, праз якіх пашкодзвалася маладняк (у залежнасці ад пароды — ад 75 да 93%). У выніку маладыя дрэвы гінулі, выжывалі толькі такія пароды, як граб і елка. «Вялікія аматары палявання» і «знаўцы вырашэння праблем Белавежскай пушчы» на працягу больш як паўстагоддзя гаварылі аб «аптымізацыі» колькасці ваўка і «рэгуляцыі» колькасці аленя. Усё гэта прывяло да катастрофічнага стану лясога масіву. Становішча змянілася, калі большая частка Белавежскай пушчы стала запаведнай. Падкормачныя пляцоўкі былі прыбраны, і ў рэгуляцыю колькасці ўключыліся натуральныя механізмы, у якіх воўк адыграў галоўную ролю. Але ці выканае воўк ролю «архітэктара» першабытнага лесу ў Белавежскай пушчы, як драпежнікі Елаўстоўнскага парку? Гэта пакажа час і даследаванні.

Мікалай ЧЭРКАС, кандыдат біялагічных навук

Чытайце таксама ў шостым нумары часопіса

«РОДНАЯ ПРЫРОДА»:

- «Хуліганім па-зьялёнаму», ці Як азеляніць горад з дапамогай... экабомбаў.
- Колькі абліччаў мае самая славутая расліна з беларускіх легендаў?
- Гэтага сабаку называюць ідэальным для ўтрымання.
- Знаёмцеся: аўстралійская аўчарка.
- І «зьялёная» вада — рыбаку не перашкода...

■ Экасенсация

АДКУЛЬ ПАД БЯРОЗАЙ ПІРАННІ?

Надаўна амерыканскія вучоныя знайшлі ў Марыянскай упадзіне на глыбіні трох кіламетраў новыя віды марскіх жыхароў — бесхрыбетных, каралаў, рыб, большасць з якіх нагадвае прышэльцаў альбо монстраў. Мы вырашылі даведацца, як часта з'яўляюцца «пачвары» ў Беларусі?

Загадчык лабараторыі іхтыялогіі Навукова-практычнага цэнтра Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі па біярэсурсах Віктар РЫЗЕУ-СКІ кажа, што часам людзі па ўласнай дурасці дапамагаюць «монстрам» распаўсюдзіцца. Свежы выпадак: сёлета ў сярэдзіне чэрвеня ў рэчышчы сажалцы рыбака вылавілі невядомую рыбу. На паверку прышэльцам аказаўся кальчужны сом — папулярны акварыумны від. Верагодна, нядбайны ўладальнік вырашыў пазбавіцца ад рыбы (сом дараствае да 50 см у даўжыню) і не прыдумаў нічога лепшага, як ціхенька выкінуць яе ў самы блізкі вадаём. Сама злавлілі, але на патэльні не адправілі — пабаяліся (вельмі страшны на выгляд). І гэта

ФОТА ВІКТАРА РЫЗЕУСКАГА

У вадаёме Бярозаўскай ГРЭС нечакана з'явіліся піранні.

не адзіны прыклад, калі акварыумныя жыхары трапляюць на вуду. Некалькі гадоў таму на тэрыторыі Бярэзінскага біясфернага запаведніка ў Сергучоўскім канале вылавілі панцырнага шчупака, а ў вадаёме Бярозаўскай ГРЭС дык ўвогуле завяліся піранні. Адкуль яны ў нас? Хтосьці вырашыў сваімі сіламі «зарыбіць» вадаём. Добра, што ўсе вышэйпералічаныя віды не здолелі прыжыцца ў нашых умовах. Аднак ёсць і такія мігранты з акварыумаў, што прапісваюцца на новых тэрыторыях надоўга,

а распаўсюджваюцца вельмі хутка. Адзін з іх — ратан-галавешка, невялікая рыбка, родам з Далёкага Усходу, якую многія аматары трымаюць у акварыуме. Яна лічыцца самай агрэсіўнай сярод рыб-прыжывал Беларусі. У 1972 годзе «галавешку» ўпершыню заўважылі ў адным з мінскіх вадаёмаў, а сёння прышэлец распаўсюдзіўся па ўсёй тэрыторыі краіны.

— Ратан не пераборлівы, ён з'ядае ўсё, нават маленькіх прадстаўнікоў свайго віду, — расказвае Віктар Казіміравіч. — Жыве ў прыбярэжнай зоне. Калі трапляе ў сажалку, дзе гадуець карпа альбо карася, можа значна нашкодзіць — з'есць малькоў.

Ёсць таксама віды, якія трапілі да нас самастойна, без дапамогі чалавека. Так, у 2007 годзе ўпершыню ў Беларусі быў заўважаны бычок-цуцык. Праз год зафіксавалі яшчэ два новыя для краіны віды — іголку-рыбу чарнаморскую пухлашчоку і колюшку малую паўднёвую. Яны добра прыжыліся ў Беларусі, самі трапілі да нас. А вось чабачок амурскі трапіў у нашы акваторыі выпадкова: яго прывезлі разам з пасадачным матэрыялам для таўсталобіка і белага амура — папросту не заўважылі малькоў. Ён трапіў у Пціч і пачаў сваё шэсце па нашых водах.

Рэчышчы «монстр» на паверку аказаўся акварыумнай рыбай — кальчужным сомам.

Сёння ў Беларусі налічваецца 18 новых відаў рыб.

— Здаецца, відаў становіцца больш, але сваёй, абарыгеннай, прамыслова каштоўнай рыбы паменшала, — адзначае навуковец.

Кацярына РАДЗЮК, radziuk@zviazda.by

■ Незнаёмцы з Чырвонай кнігі

ЯЕ ВЯЛІКАСЦЬ ПАПАРАЦЬ

Каму шанцавала адшукаць папараць-кветку? Навука сцвярджае, што такое немагчыма, бо расліна размнажаецца спорами. Аднак калі вы ўбачыце чыставуст велічны, то хаця б часткова паверыце ў гэты міф. Спораносная частка ліста бурага колеру здалёк нагадвае кветку-мяцёлку альбо... карону (дарэчы, навуковая лацінская назва гэтага віду *Osmunda regalis* — папараць каралеўская, англійскае «імя» — «flowering fern» — перакладаецца як папараць, якая цвіце).

ФОТА АНАТОЛЯ КЛІШЧУКА

У Беларусі від знаходзіцца пад пагрозай знікнення і мае міжнародны статус аховы. Сустрэць яго ў дзікіх умовах у нашых лясах можна толькі ў адным месцы — каля вёскі Тамашоўка Брэсцкага раёна. У папуляцыі налічваецца прыкладна чатыры сотні раслін, а самыя вялікія экзэмпляры дасягаюць паўтара метра ў вышыню. Ва ўсёй Усходняй Еўропе гэта адзінае месца, дзе расце чыставуст велічны. Убачыць каралеўскую папараць можна і ў калекцыі рэдкіх раслін Цэнтральнага батанічнага саду НАН Беларусі.

— Чыставуст каралеўскі не адносіцца да беларускай флоры. Гэта рэліктавы від, нашчадак раслін, якія панавалі на ўсіх кантынентах планеты ў далёкім мезазой (ён скончыўся 65 мільёнаў гадоў таму), — расказвае навуковы супрацоўнік лабараторыі біяразнастайнасці раслінных рэсурсаў Алеся КРУЧОНАК. — Арэал асмунды рваны: тэрыторыі Заходняй Еўропы, Чарнаморскае ўзбярэжжа Каўказа, Паўночная і Паўднёвая Амерыка, Паўднёва-Заходняя Індыя. «Каралевіч» селіцца ў забалочаных вільготных шырокалістых лясах, на тарфяных багнах.

Век мнагалетніка доўгі. Вучоныя назіралі ў іншых відаў гэтага роду папараці такую з'яву, як «ведзьміны кольцы» (кола парцыяльных (адасобленых) атожылкаў), якое налічвала каля 300 гадоў.

Для захавання каралеўскай папараці ў беларускіх умовах расліну неабходна зберагаць і разводзіць у батанічных садах. Дзікія месцы, дзе селіцца рэдкі від, варта абмяжоўваць ад антрапагеннага ўплыву: там нельга праводзіць меліярацыйныя мерапрыемствы, пакосы, рубкі лесу.

КЛАС: Папартнікавыя (Polypodiopsida)
СЯМЕЙСТВА: Чыставуставыя (Osmundales)
РОД: Чыставуст (Osmunda)
ВІД: Чыставуст велічны, ці каралеўскі (Osmunda regalis)

Кацярына РАДЗЮК, radziuk@zviazda.by

ЗБЕРАГЧЫ І НЕ НАШКОДЗІЦЬ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

У сувязі з новым азначэннем тэрміна «паляванне», калі ў паляўнічых угоддзях без дазвольных дакументаў знаходзіцца са зброяй нельга, стала лягчэй прыцягнуць браканьераў да адказнасці. Напрыклад, ужо нельга на паляванні на птушыную і пушную дзічыну мець пры сабе патроны з кулямі або карцеччу, а таксама да палявання прыраўноўваецца знаходжанне ў паляўнічых угоддзях з прыладамі палявання (за некаторымі выключэннямі). Акрамя таго, зменаў у Адміністрацыйны і Крымінальны кодэксы ўведзена адказнасць за перамяшчэнне (транспартаванне) або разбор паляўнічых жывёл без неабходных дакументаў.

Цяпер новыя правілы праходзяць «прыцірку» на практыцы, выяўлены шэраг шурпатасяў, якія сумеснымі намаганнямі зацікаўленых службаў па меры неабходнасці выпраўляюцца.

ЗАМАЦАВАННЕ — НЕ «ПРЫГОННАЕ ПРАВА»

У пачатку гэтага года была агучана прапанова замацоўваць паляўнічых за пэўнымі паляўнічымі гаспадаркамі. На якой стадыі гэтае пытанне сёння? Што зменіцца ў выпадку прыняцця станоўчага рашэння? І ці азначае гэта, што, будучы замацаваным за адной паляўнічай гаспадаркай, паляўнічы не зможа паляваць на тэрыторыі іншых? Адказваючы на гэтыя пытанні, Юрый Шумскі сказаў: «Замацаванне паляўнічых за паляўнічымі ўгоддзямі прадугледжана Канцэпцыяй развіцця паляўнічай гаспадаркі ў Беларусі, зацверджанай у кастрычніку 2014 года. Варта адзначыць, што гэтая навіна — насамрэч добра забытае старое: у свецкія часы такая практыка ў нас была паўсюдна. Зараз аналагічнае замацаванне існуе ў шэрагу дзяржаў з развітай паляўнічай гаспадаркай — у Польшчы, Літве, Эстоніі.

Сёння ў некаторых паляўнічых гаспадарках Беларускага таварыства паляўнічых і рыбалоўаў праводзіцца эксперымент па замацаванні большай часткі паляўнічых угоддзяў за пярвічнымі паляўнічымі калектывамі, па выніках якога будучы прымацца далейшыя рашэнні.

Вынікам замацавання павінна стаць зніжэнне кошту палявання для шэраговага паляўнічага, павышэнне колькасці паляўнічых жывёл, задавальненне патрэбы насельніцтва ў паляванні. Напрыклад, вясной гэтага года сумеснымі намаганнямі паляўнічых і штатных работнікаў па ўсіх арганізацыйных структурах Беларускага таварыства па-

ляўнічых і рыбалоўаў было створана і ўсталювана каля 6 тысяч штучных гнёздаў для вадаплаўных птушак.

Разам з тым пераход да замацавання паляўнічых угоддзяў за пярвічнымі калектывамі не азначае, што паляўнічы не можа, напрыклад, на платнай аснове знаходзіцца на ўліку і паляваць у іншых калектывах».

ЗАМЕСТ ДЗІКА — ЛОСЬ, ВОЎК, ГЛУШЭЦ

Наколькі скарацілася сёлета колькасць замежных паляўнічых у сувязі са значным скарачэннем папуляцыі дзіка ў Беларусі, і як змяніўся ўзровень даходаў паляўнічых гаспадаркаў? Якія альтэрнатывы сёння ёсць для больш актыўнага прыцягнення замежнікаў у нашу краіну?

Беларускае таварыства паляўнічых і рыбалоўаў актыўна займаецца рассяленнем высакароднага аленя.

«Мерапрыемствы па зніжэнні колькасці дзікоў, якія праводзяцца карыстальнікамі паляўнічых угоддзяў па ўсёй краіне, прывялі да значнага зніжэння іх колькасці. Вядома, гэта паўплывала на прывабнасць паляўнічых тураў для замежных паляўнічых. І хоць колькасць праведзеных у 2014-м тураў у параўнанні з 2013 годам па нашым аб'яднанні нават трохі ўзрасла, колькасць прынятых замежных паляўнічых скарацілася прыкладна на 6 працэнтаў.

Аднак нашы гаспадаркі своечасова адрэагавалі на сітуацыю і сталі больш актыўна прапаноўваць іншыя віды палявання — на лася і аленя падчас гону, на самца казулі, на пралётных гусей і г.д. Гэта дазволіла летась захаваць даходы ад такіх паляванняў прыкладна на ўзроўні папярэдняга года. Замежнікі з задавальненнем едуць да нас на такія спецыфічныя віды паля-

вання, як паляванне на лася, ваўка, глушца і цецерука на таку, а таксама на веснавое паляванне на птушак.

Зараз Беларускае таварыства паляўнічых і рыбалоўаў актыўна займаецца рассяленнем высакароднага аленя, фактычная колькасць якога па тэрыторыі краіны складае ўсяго 15 працэнтаў ад аптымальнай. Так, у мінулым годзе былі створаны дзве папуляцыі аленя — у Смалевіцкім і Мінскім раёнах, а сёлета мы плануем стварыць каля 15 новых папуляцый гэтага віду».

ПРА КАРЦЕЧ, ЛУКІ І АРБАЛЕТЫ

Новыя правілы прымаліся, у тым ліку, з мэтай скарачэння колькасці няшчасных выпадкаў на паляванні за кошт павышэння патрабаванняў да бяспекі і да кваліфікацыі саміх паляўнічых. Як гэтыя нормы працуюць?

«У новай рэдакцыі правіл змешчана норма, якая забараняе нават насіць патроны з буйной карцеччу пры правядзенні палявання на ненармаваныя віды паляўнічых жывёл, якія арганізуюцца ў асноўным самімі паляўнічымі, без кіраўніка палявання. Прымяненне гэтай нормы заклікана знізіць колькасць няшчасных выпадкаў на паляванні ў выніку рыкашэту карцечы.

Апроч таго, унутраным нарматыўным дакументам па сістэме Беларускага таварыства паляўнічых і рыбалоўаў забаронена выкарыстоўваць карцеч нават пры правядзенні палявання з кіраўніком палявання для зніжэння верагоднасці ўзнікнення якіх няшчасных выпадкаў, так і падранкаў».

З чэрвеня мінулага года дазволена паляванне з лукамі і арбалетаў. Дзе можна навучыцца навыкам карыстання такой паляўнічай зброяй? Гаворачы на гэтую тэму, Юрый Шумскі зазначыў: «Праўда, сёння ўзнікаюць праблемы з прывозам такога віду паляўнічай зброі ў нашы краіны, у сувязі з чым спецыялізаваных месцаў па навучанні паляван-

ню з лукам у нас пакуль няма. Тым не менш я перакананы, што гэты від палявання абавязкова знойдзе сваіх прыхільнікаў».

ЗАРЫБЛЕННЕ: ТОНАМІ НА МІЛЬЯРДЫ

У краіне даўно абмяркоўваецца пытанне аб увядзенні фіш-карт (платнай рыбалкі). Ці варта чакаць у бліжэйшы час нейкіх зрухаў?

«Новая рэдакцыя Правіл вядзення рыбалоўнай гаспадаркі і рыбалоўства ўжо ўзяла своеасаблівы фіш-карту. Для заняткаў інтэнсіўнымі спосабамі лоўлі, такімі як падводнае паляванне, лоўля рыбы на дарожку з суднаў з рухавікамі, лоўля рыбы з ужываннем прылад аматарскага рыбалоўства з агульнай колькасцю кручкоў ад 6 да 10 штук на рыбалова, неабходна мець членскі білет Беларускага таварыства паляўнічых і рыбалоўаў. Сродкі, атрыманы ад уступных і штогадовых ўзносаў рыбалоўаў-аматараў, у першую чаргу накіроўваюцца на ўзнаўленне рыбных рэсурсаў у фондзе запасаў рыбалоўных угоддзяў і на развіццё спартыўнага рыбалоўства.

Так, восенню мінулага года Беларускае таварыства паляўнічых і рыбалоўаў правяло зарыбленне шэрагу найбольш сацыяльна значных вадаёмаў краіны — Зэльвенскага, Чыгінскага, Дняпроўска-Брагінскага вадасховішчаў, азёр Ворань, Сосны-Должа і іншых. Усяго ў гэтыя вадаёмы «заселена» больш за 45 тон розных відаў рыб (звыш 300 тысяч экзэмпляраў), на гэтыя мэты накіравана звыш 1,2 мільярда рублёў. Увесну гэтага года мы правялі зарыбленне лічынкім шчупака і сома Пятровіцкага і Салігорскага вадасховішчаў, куды было выпушчана больш за 2,2 мільёна лічынкі на суму 190 мільёнаў. Гэтую працу мы працягнем восенню і ў наступныя гады».

Падрыхтаваў
Сяргей РАСОЛЬКА.
rs@zviazda.by

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

**Государственное предприятие
«Минский областной центр инвестиций и приватизации»
(организатор аукциона)
по поручению ОАО «Солигорскторг» (продавец)
проводит повторный открытый аукцион
по продаже недвижимого имущества в составе:**

Лот № 1: здание специализированное розничной торговли (магазин № 35), общей площадью 7 296,4 кв.м (инв. № 644/С-3766), включая многолетние насаждения (сосна 3 шт., живая изгородь (арония)), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 64300000001001064 площадью 1,2200 га (предоставлен в постоянное пользование), по адресу: Минская область, Солигорский район, ул. К. Заслонова, д. 63. Часть указанного недвижимого имущества сдаётся в аренду (сведения об арендаторах можно получить у организатора аукциона).

Начальная цена с НДС — 44 879 853 709 бел. руб.
Задаток 5% от начальной цены — 2 243 992 685 бел. руб.

Лот № 2: одноэтажное кирпичное здание складов продовольственных товаров № 1, общ. пл. 1 604,9 кв.м (инв. № 644/С-34916), включая многолетние насаждения (береза, 5 шт.), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 625000000012002429 площадью 0,5314 га по адресу: Минская область, Солигорский район, район ст. Калий-1.

Начальная цена с НДС — 3 795 426 000 бел. руб.
Задаток 10% от начальной цены — 379 542 600 бел. руб.;

Лот № 3: одноэтажное кирпичное здание мебельного склада, общ. пл. 972,9 кв.м (инв. № 644/С-34933), включая многолетние насаждения (береза, 2 шт.), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 625000000012002430 площадью 0,3498 га по адресу: Минская область, Солигорский район, район ст. Калий-1.

Начальная цена с НДС — 1 811 754 000 бел. руб.
Задаток 10% от начальной цены — 181 175 400 бел. руб.;

Лот № 4: подъездной путь к железной дороге, протяженностью 405,7 м (инв. № 644/С-50473), год постройки 1979, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 625000000012002783 площадью 0,5635 га по адресу: Минская область, Солигорский район, район ст. Калий-1.

Начальная цена с НДС — 324 244 400 бел. руб.
Задаток 10% от начальной цены (32 424 440 бел. руб.);

Лот № 5: здание склада № 6,9 общей площадью 1 724,9 кв.м (инв. № 644/С-2073), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 625000000012002780 общей площадью 0,3752 га по адресу: Минская область, Солигорский район, район ст. Калий-1.

Начальная цена с НДС — 4 411 178 400 бел. руб.
Задаток 10% от начальной цены — 441 117 840 бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015 государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

По лотам №№ 2, 3, 4, 5 возможно предоставление рассрочки оплаты за объект с внесением платежей следующим порядком: 40 (сорок) процентов стоимости объекта оплатить в течение 20 (двадцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи, оставшиеся 60 (шестьдесят) процентов стоимости объекта — в течение 3 (трех) календарных месяцев путем ежемесячного внесения платежей равными долями т.е. по 20 (двадцать) процентов от стоимости объекта ежемесячно. **По лоту № 1** возможно предоставление рассрочки оплаты за объект с внесением платежей следующим порядком: 40 (сорок) процентов стоимости объекта оплатить в течение 20 (двадцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи, оставшиеся 60 (шестьдесят) процентов стоимости объекта — в течение 6 (шести) календарных месяцев путем ежемесячного внесения платежей равными долями т.е. по 10 (десять) процентов от стоимости объекта ежемесячно. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель).

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 09.04.2015 (Лот № 1) и газете «Звязда» от 18.12.2014 (Лоты 2–5).

Аукцион состоится **21.07.2015** в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **20.07.2015** до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224-61-34, (8029) 102-21-17.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

**Организатор аукциона: Коммунальное консалтинговое
унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга»,
г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 42-61-62.**

Продавец: Учреждение образования «Витебский государственный ордена Дружбы народов медицинский университет», 210023, г. Витебск, пр-т Фрунзе, 27, тел. 8 0212 60-15-16.

Лот №1. Экскаватор ЭО 2621В-2 ЮМЗ-6КЛ, 1988 года выпуска, регистрационный знак ВМ0602. Место нахождения: г. Витебск, пр-т Фрунзе, д. 27. **Начальная цена:** 11 564 681 белорусский рубль без учета НДС. **Размер задатка:** 1 564 000 белорусских рублей.

Аукцион состоится **31.07.2015 в 15.00** по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатка и приема документов: с **30.06.2015 в 8.30** по **30.07.2015 до 17.30**. Условие аукциона: оплата НДС в размере 20% от цены продажи имущества. Срок подписания договора купли-продажи: 20 календарных дней со дня проведения аукциона.

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Аукцион проводится в порядке, установленном Положением о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609. Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/с/чет, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем РБ — копия документа, подтверждающего гос. регистрацию юр. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юр. лицом — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем — легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица РБ — доверенность (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ — нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица или индивидуального предпринимателя — доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководитель юр. лица — документ, подтверждающий его полномочия. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) обязан перечислить затраты на организацию и проведение аукциона на расчетный счет, указанный в протоколе аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона. Задаток перечисляется на р/с 3012078870010, ЦБУ №2 ЗАО «МТБанк», г. Витебск, ул. Ленина, 17, БИК 153001117, УНП 390477566, получатель платежа ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее, чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона. **Дополнительную информацию можно получить по тел: (0212) 42-61-62, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by.**

В связи с утерей считать недействительными печать и свидетельство о государственной регистрации № 100019830 кооператива «Комус».

■ А не шкодзь!

За казулю — аўто, за рыбку — арышт

Да выплаты 45 мільёнаў рублёў штрафу прыгаварыў суд паляўнічага з Гродна.

У кампаніі прыяцеляў мужчына вяртаўся з палявання дадому, калі яго аўтамабіль спынілі дзяржінспектары. У салоне і багажніку машыны яны знайшлі часткі тушы казулі, хаця па дакументах кампанія ў той дзень павінна была паляваць толькі на пушнога звера. Кіроўца сцвярджаў, што тушу знайшоў у лесе, разабраў і забраў мяса.

— Аднак і за гэта зараз прадугледжана крымінальная адказнасць. Апроч прызначэння штрафу, суд пастанавіў канфіскаваць у парушальніка аўтамабіль, — кажа прэс-сакратар

Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь Вольга Грамовіч.

Пасля сустрэчы з дзяржінспектарамі «прагарэў» і сямейны «бізнес» бацькі і сына з вёскі Гагалі Рэчыцкага раёна. Мужчыны лавілі рыбку сеткамі на старыцы Бярэзіны. За 29 незаконна здабытых асобін браканьерам давядзецца заплаціць 10,5 мільёна пакрыцця шкоды. Апроч таго, старэйшага парушальніка суд прыгаварыў да штрафу ў 12,6 мільёна рублёў, а малодшага — да двух месяцаў арышту.

Сяргей РАСОЛЬКА. sr@zviazda.by

Извещение о проведении 23 июля 2015 г. повторных торгов по продаже имущества, на которое обращено взыскание в счет неисполненного налогового обязательства, неуплаченных пеней

Предмет торгов (наименование, характеристики, местонахождение продаваемого имущества)	Котельная 1979 года постройки общая площадь 451,1 м кв., фундамент бетон оштукатуренный, стены кирпичные, перекрытия ж/б, крыша рулонная, количество этажей 1 (один) (инвентарный номер в ЕГРН 630/С-46858; наименование: котельная; назначение: здание специализированное иного назначения)
Сведения о земельном участке	Здание расположено на земельном участке 642000000001000776 площадью 5,3062 га. Площадь земельного участка под застройку здания составляет 424 кв.м
Местонахождение имущества	Минская обл., г. Молодечно, ул. Сухая, д. 89
Начальная цена	1 025 100 000 рублей
Сумма задатка	102 510 000 рублей
Организатор аукциона	УП «Минский городской центр недвижимости», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, ком. 10,
Балансодержатель (должник)	Открытое акционерное общество «Передвижная механизированная колонна № 32», Минская обл., г. Молодечно, ул. Молодежная, 2«Б»

Организатор аукциона – УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 04.09.2006 № 559, и порядком проведения аукциона, утвержденным организатором аукциона.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, представившие организатору аукциона следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, определенной организатором аукциона); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, определенной организатором аукциона); копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для физических лиц и индивидуальных предпринимателей); подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки

и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

При подаче документов на участие в аукционе физические лица, представители физических и юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Задаток перечисляется на расчетный счет №3012104971019 в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369; получатель – УП «Минский городской центр недвижимости», УНП 190398583. Сумма задатка для участия в аукционе должна быть внесена в срок, установленный для приема документов.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором аукциона. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока

только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем аукциона, наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах аукциона.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение срока, указанного в протоколе о результатах аукциона. Информация о размере затрат доводится до сведения участников перед началом аукциона.

Аукцион проводится 23 июля 2015 г. в 16.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукциона.

Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 01.07.2015 по 17.07.2015 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 327-40-22, (017) 327-48-36 – УП «Минский городской центр недвижимости».

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ КАПИТАЛЬНЫХ СТРОЕНИЙ (зданий, сооружений, передаточных устройств и иного имущества), находящихся в собственности ОАО «Могилеврыба», расположенных по адресу: Могилевская обл., Бобруйский р-н, Сычковский с/с, около д. Щатково, пионерский лагерь «Березка» 31 июля 2015 года

№ лота	Предмет аукциона (наименование объекта, место нахождения, общая площадь)	Начальная цена продажи (без учета НДС), руб.	Размер задатка, руб.	Характеристика объекта	Условия аукциона
1	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-52574 (здание столовой площадью 376,9 кв.м с туалетом площадью 18 кв.м (2 шт.), туалетом площадью 6 кв.м (3 шт.), беседкой площадью 14 кв.м (2 шт.), навесом площадью 8 кв.м, сараем площадью 90 кв.м, пристройкой к сараю площадью 8 кв.м, погребом площадью 36 кв.м, баней площадью 62 кв.м, забором площадью 489 кв.м, мощением площадью 590 кв.м);	602 318 750	60 231 800	Здание столовой 1979 г. постройки. Фундамент – бетонный; стены – кирпичные, дощатые; перегородки – кирпичные, перекрытия – деревянные, ж/бетонные; крыша – шифер, металлическая оцинкованная; полы – мозаичные, бетонные; проемы оконные – деревянные двойные, дверные – филенчатые. Имеется отопление от собственной котельной, водопровод, канализация. Туалет площадью 18 кв.м (2 шт.) – фундамент – кирпичный, стены – кирпичные, перекрытия – деревянные, ж/бетонные, кровля – шиферная, выгреб на 6 очков. Туалет площадью 6 кв.м (3 шт.) – фундамент – деревянный, стены – дощатые; перекрытие – деревянное; кровля – шиферная, выгреб на 4 очка. Беседка площадью 14 кв.м (2 шт.) – фундамент – деревянные столбы, стены – деревянные, кровля – железная, полы – бетонные. Навес – фундамент – металлические столбы, кровля – железная, открыт с 1 стороны. Сарай – фундамент – бетонный, стены – кирпичные, перекрытие – ж/бетонное, кровля – рулонная, полы бетонные. Имеется электричество. Пристройка к сараю – фундамент – бетонный, стены – дощатые, перекрытие – деревянное, кровля – рулонная, полы дощатые. Имеется электричество. Погреб – фундамент – бетонный, стены – бетонные, перекрытие – ж/бетонное, кровля – земляная насыпь, ж/бетонная, полы – бетонные. Имеется электричество. Баня – фундамент – бетонный, стены – кирпичные, перекрытия – деревянные, кровля – рулонная, полы – бетонные. Имеется отопление, электричество, водопровод, канализация. Забор – металлическая сетка на ж/бетонных столбах. Мощение – асфальтовое.	Без условий
	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-52583 (здание кирпичного дома площадью 251,7 кв.м);			Здание кирпичного дома – 1979 г. постройки. Фундамент – бетонный; стены и перегородки – кирпичные; перекрытия – ж/бетонные плиты; крыша – рулонная; полы – дощатые; проемы оконные – деревянные двойные, дверные – филенчатые.	
	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-52585 (здание кирпичного дома площадью 247,9 кв.м);			Здание кирпичного дома – 1979 г. постройки. Фундамент – бетонный; стены и перегородки – кирпичные; перекрытия – ж/бетонные плиты; крыша – рулонная; полы – дощатые; проемы оконные – деревянные двойные, дверные – филенчатые.	
	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-52578 (здание щитового дома площадью 63,6 кв.м);			Здание щитового дома – 1979 г. постройки. Фундамент – бетонный; стены – щитовые, перегородки – дощатые; перекрытия – деревянные; крыша – шиферная; полы – дощатые; проемы оконные – деревянные двойные, дверные – филенчатые.	
	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-52580 (здание щитового дома площадью 69,1 кв.м);			Здание щитового дома – 1979 г. постройки. Фундамент – бетонный; стены – щитовые, перегородки – дощатые; перекрытия – деревянные; крыша – шиферная; полы – дощатые; проемы оконные – деревянные двойные, дверные – филенчатые.	
	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-52584 (здание щитового дома площадью 63,3 кв.м);			Здание щитового дома – 1979 г. постройки. Фундамент – бетонный; стены – щитовые, перегородки – дощатые; перекрытия – деревянные; крыша – шиферная; полы – дощатые; проемы оконные – деревянные двойные, дверные – филенчатые.	
	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-52579 (здание щитового дома площадью 63,5 кв.м);			Здание щитового дома – 1979 г. постройки. Фундамент – бетонный; стены – щитовые, перегородки – дощатые; перекрытия – деревянные; крыша – шиферная; полы – дощатые; проемы оконные – деревянные двойные, дверные – филенчатые.	
	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-52577 (здание щитового дома площадью 63,6 кв.м);			Здание щитового дома – 1979 г. постройки. Фундамент – бетонный; стены – щитовые, перегородки – дощатые; перекрытия – деревянные; крыша – шиферная; полы – дощатые; проемы оконные – деревянные двойные, дверные – филенчатые.	
	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-52576 (здание щитового дома площадью 171,2 кв.м);			Здание щитового дома – 1979 г. постройки. Фундамент – бетонный; стены – щитовые, перегородки – дощатые; перекрытия – деревянные; крыша – шиферная; полы – дощатые; проемы оконные – двойные, дверные – филенчатые.	
	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-52589 (здание клуба площадью 214,1 кв.м);			Здание клуба – 1979 г. постройки. Фундамент – бетонный; стены и перегородки – кирпичные; перекрытия – деревянные; крыша – металлическая; полы – бетонные, мозаичные, дощатые; проемы оконные – двойные деревянные, дверные – филенчатые. Имеется элетроснабжение.	
	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-52586 (здание медпункта площадью 156,0 кв.м);			Здание медпункта – 1979 г. постройки. Фундамент – бетонный; стены и перегородки – кирпичные; перекрытия – ж/бетонные плиты; крыша – рулонная; полы – дощатые, плитка; проемы оконные – деревянные двойные, дверные – филенчатые.	
	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-52587 (навес для умывальника площадью 60,8 кв.м);			Навес для умывальника – 1979 г. п. Фундамент – бетонный, стены – металлические стойки, крыша – металлическая, полы – бетонные. Имеется водопровод, канализация.	
	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-53328 (водонапорная башня);			Водонапорная башня – металлическая, высотой 10,2 м	
	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-58628 (канализационная сеть протяженностью 94,96 м);			Канализационная сеть – протяженность 94,96 м, материал – керамика, сталь	
	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-58631 (водопроводная сеть протяженностью 89,31 м с артезианской скважиной и водозаборной колонкой);			Водопроводная сеть – протяженность 89,31 м, материал – сталь; артезианская скважина – бетонная, водозаборная колонка – металлическая	
Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-58627 (кабельная линия протяженностью 165,21 кв.м); Шкаф КПБ; Металлический ящик под газовый баллон; Пульт распределительный (2 шт.); Качели металлические одиночные (2 шт.); Качели металлические двойные	Кабельная линия – протяженность 165,21 м, вид прокладки – грунт.				

Начальная цена снижена на 50 процентов.

Аукцион состоится 31 июля 2015 года в 15.00 в зале заседаний Могилевского городского исполнительного комитета по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а.

Заявки принимаются ежедневно с 30 июня 2015 в рабочие дни с 8 до 17 часов по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 407.

Последний день приема заявок – 29 июля 2015 года до 17.00. Заявления, поступившие после указанного срока, не рассматриваются.

Заключительная регистрация участников аукциона 31 июля 2015 года с 14 до 15 часов.

Организатор аукциона – МГ УКП «Центр по приватизации», 212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 407, тел.: 22-21-78, 22-00-89.

Продавец: Открытое акционерное общество «Могилеврыба», г. Могилев, Славгородское шоссе, 30а, тел. 73-52-96, 75-18-70.

Площадь земельного участка – 3,0939 га.

Для участия в аукционе необходимо в сроки, указанные в извещении, представить в МГ УКП «Центр по приватизации» следующие документы:

заявление на участие в аукционе;

подписанное с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон;

копию платежного поручения либо иного документа о перечислении задатка на расчетный счет МГ УКП «Центр по приватизации»: 3012430089016 Дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Могилевской области, МФО 153001739, УНН 700008710.

юридическим лицом – резидентам Республики Беларусь:

- копию документа, подтверждающую государственную регистрацию юридического лица;
- копию платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

юридическим лицом – нерезидентам Республики Беларусь:

- легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть

получена не ранее 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;

- копию платежного поручения или иного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

индивидуальным предпринимателем:

- копию документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя;
- копию платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

физическим лицом – копию платежного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона.

При подаче заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами и заключении соглашения: физическое лицо, индивидуальный предприниматель предъявляют организатору аукциона документ, удостоверяющий личность;

представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет организатору аукциона оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица), документ, удостоверяющий личность.

После регистрации организатором аукциона заявления на участие в нем со всеми необходимыми документами лицо, желающее принять участие в аук-

ционе, расписывается в журнале регистрации, после чего такое лицо считается допущенным к участию в аукционе.

Лицу, допущенному к участию в аукционе, организатор аукциона выдает билет участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано, и перед началом аукциона уведомляет его об утвержденных затратах на организацию и проведение аукциона, порядке и сроках их возмещения.

Перед началом аукциона организатор аукциона проводит заключительную регистрацию лиц, допущенных к участию в аукционе. Заключительная регистрация представляет собой замену организатором аукциона билетов участников аукциона на аукционные номера, под которыми участники аукциона будут участвовать в аукционе. После проведения аукциона участники аукциона обязаны вернуть эти номера организатору аукциона.

Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе аукциона наивысшую цену.

В случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником аукциона либо для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов (далее – либо, приравненное к победителю аукциона).

Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) приобретает право заключения

договора купли-продажи после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона.

Договор купли-продажи заключается продавцом и победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) в течение 5 календарных дней со дня проведения аукциона и подписания протокола аукциона.

Оплата стоимости приобретенного на аукционе предмета аукциона осуществляется победителем (лицом, приравненным к победителю) аукциона в белорусских рублях в установленном порядке без расщорки платежа.

С объектами можно ознакомиться ежедневно в рабочие дни недели с 8 до 17 часов.

В предусмотренных законодательством случаях уплачивается штраф в течение месяца организатору аукциона в размере 100 базовых величин: победителем аукциона в случаях: не подписания протокола о результатах аукциона, не возмещения организатору аукциона суммы затрат на организацию и проведение аукциона, не подписания договора купли-продажи; лицом, приравненным к победителю аукциона – в случае его отказа (уклонения) от возмещения затрат на организацию и проведение аукциона и (или) подписания договора купли-продажи; участниками аукциона, отказавшимися объявить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан нерезультативным.

Контактные телефоны организатора аукциона для уточнения и получения дополнительной информации: г. Могилев (0222) 22-21-78, 22-00-89.

■ Тэхналогіі

СТЫЖІЙНАЕ СЕЦІВА

Лёгкіх грошай не бывае нават у інтэрнэце

Наведваючы сеціва, часта можна заўважыць аб'явы, што абяцаюць бязмежныя заробкі, якія можна атрымаць не выходзячы з хаты. Прычым прапановы вагаюцца ад 2-3 сотняў долараў за месяц да 10 тысяч і вышэй. Працу прапаноўваюць нават для людзей без вопыту, без спецыфічных навыкаў і грашовых укладанняў. А ці сапраўды рэальна зарабіць у сеціве? Ці бяспечна гэта? Як зарабляць там стабільна? Без сумненняў, інтэрнэт — гэта велізарнае павуцінне інфармацыі і магчымасцяў. Расказаць пра ўсе віды інтэрнэт-зарабкі ў адным артыкуле не атрымаецца, але вось асноўныя прапановы разгледзець магчыма.

Не хочаш працаваць на «дзядзьку»? Хочаш раскрыць свой патэнцыял? Ёсць жаданне больш часу праводзіць з сям'ёй і працаваць дома? А таксама +100500 іншых пытанняў, якімі пераконваюць працаваць у інтэрнэце. Пачнем з таго, як можна зарабіць у сеціве без спецыяльных навыкаў. Шмат хто кажа, што гэта магчыма. Ёсць і папулярныя спосабы.

САЦСЕТКА

Існуюць сайты, якія дазваляюць людзям з вялікай колькасцю падпісчыкаў і сяброў у сацсетках зарабляць на сваіх старонках ці групках. Для тых, у каго мала сяброў, ёсць спецыяльныя праграмы «накруткі», якія павялічваюць іх колькасць у некалькі разоў. Далей можна размяшчаць рэкламу, відэа, лайкаць і каментываць пасты, падпісвацца на іншыя групы і за гэта мець невялікі прыбытак, які будзе прыходзіць на загадзя зарэгістраваны інтэрнэт-кашалёк.

КАПЧА

Капча — гэта карцінка, на якой намалюваныя «размытыя» лічбы і літары, распазнаць якія і ўвесці ў радок можа толькі чалавек. Зроблена гэта для таго, каб пазбавіцца ад надакучлівых праграм-робатаў, якія спамяць і аўтаматычна рэгіструюцца на сайтах. Дык вось, на гэтым таксама можна зарабляць (калі вы, вядома, самі не робат). Зарабіць гэтым спосабам можа кожны, без асаблівай падрыхтоўкі і адукацыі. Але лёгкім гэты від заробку назваць нельга, бо ён патрабуе пастаяннай засяроджанасці. У асноўным заробак на ўводзе капчы распаўсюджаны ў краінах трэцяга свету, тады як для краін СНД гэты заробак хіба што пакрые выдаткі на інтэрнэт.

ПЛАТНЫЯ АПЫТАННІ

Гэта ў першую чаргу маркетынгавая і сацыялагічная даследаванні ў інтэрнэце, накіраваныя на вывучэнне попыту на той ці іншы від тавару або паслуг. Сутнасць заробку на платных апытаннях складаецца ў тым, што вам на паштовую скрыню будуць дасылаць анкету, якія вы павінны запоўніць. За кожнае апытанне (анкету) вам будуць плаціць грошы. Кошт анкет залежыць у асноўным ад яе памеру.

КЛІКІ

Заробак на кліках заключаецца ў тым, што вы націскаеце на рэкламныя спасылкі, чытаеце платныя лісты, у якіх змяшчаюцца рэкламныя спасылкі, заходзіце на сайты рэкламадаўцы. Гэтым вы павялічваеце наведванне іх сайтаў — за што вам і плацяць. Заробак на кліках не патрабуе пэўных навыкаў і з'яўляецца не самым прыбытковым.

Інтэрнэт выкарыстоўваюць усе фірмы і брэндзі, каб пашырыць геаграфію сваіх спажываўцаў. Бо вельмі зручна стварыць старонку, якая будзе з'яўляцца каталогам для вайшай прадукцыі. З'явіліся і інтэрнэт-крамы, у якіх няма плошчаў для вітрын, але ёсць сайт, дзе ўсё можна дэтальна разгледзець. Аднак на гэтым прымяненне сусветнага сеціва для заробку не заканчваецца. Ёсць людзі, якія валодаюць навыкамі, запатрабаванымі ў сусветным павуцінні. Таксама ёсць і тыя, хто гатовы ўкладзіць свае грошы, каб у перспектыве атрымаць прыбытак. Для іх тут таксама адкрываюцца ўнікальныя магчымасці.

ФРЫЛАНСЕРЫ

Дызайнеры, фатографы, капірайтары і праграмісты — людзі, якія валодаюць спецыфічнымі навыкамі. Для іх заўсёды ёсць праца ў інтэрнэце. Напрыклад, што тычыцца капірайту (напісанне артыкулаў і тэкстаў за грошы), то гэта з'яўляецца адным з самых прыбытковых спосабаў заробку ў сеціве. Прынцып вельмі просты: вы пішаце артыкул на любую тэму і затым прадаеце яго ці пішаце пад заказ. Існуюць спецыяльныя сайты, дзе вы можаце прадаць свае працы або ўзяць заказ — яны называюцца біржы артыкулаў. Заробак залежыць ад аб'ёму і якасці.

СТАЎКІ І ПОКЕР

У інтэрнэце даўно перанесліся азартныя гульні і таталізатары. Тут рэальна магчыма рабіць стаўкі на спорце або гуляць у покер, займацца гандлем на Форэксе. Дарэчы менавіта ў покер беларусы неаднаразова выйгравалі вельмі вялікія сумы.

БЛОГІ

Калі ёсць навыкі і ідэя, можна ствараць блогі, на якіх потым размяшчаецца рэклама, што прыносіць прыбытак уладальніку. Для яго «раскручвання» трэба знайсці сваю аўдыторыю і тэматычна нааўненне. Калі гэта тычыцца відэа, то ўменне працаваць на камеру і навыкі мантажу будуць вельмі дарэчы.

НЕ ЗАСТАЦА ЁЎ МІНУСЕ

Ясна, што відаў заробку ў інтэрнэце досыць шмат. Але якія з іх з'яўляюцца бяспечнымі? Бо махлярноў значна больш, чым спосабаў зарабіць. Для таго, каб гэта зразумець, трэба ўсё выпрабаваць на сабе. Ну ці пагутарыць з чалавекам, які шмат што

паспеў паспрабаваць. Знайсці такога знаёмага было досыць складана. Нас звёў інтэрнэт. Яўген у свае 20 гадоў ужо паспеў зразумець многія фінансавыя тонкасці інтэрнэту: ад сеткавага маркетынгу да гандлю на Форэксе.

«Першае, з чаго пачалося маё знаёмства з заробкам у інтэрнэце — гэта рознага роду кампаніі сеткавага маркетынгу, якія займаліся продажами свайго прадукту. Але ў большасці выпадкаў гэта былі звычайныя фінансавыя піраміды. А там правіла вельмі простае — хто апошні, той і ў мінусе», — падзяліўся ён.

Яўген таксама расказаў, што меў справу і з махлярамі. Схемы многіх разумеў і абыходзіў, аднак без першага сумнага досведу не абышлося. Такія людзі звычайна знаходзяць свае «ахвяры» праз сацыяльныя сеткі.

«Махляр прапаноўваў заробак ад 100 долараў да дзвюх тысяч за дзень. Лічбы, вядома, нерэальныя, але мне стала цікава. Я думаў, што зразумоў схему з яго тлумачэнняў і нічога не страчу. Праца была заснавана на аплатнай сістэме Perfect money, якую ў ЗША, дарэчы, закрылі, бо яна з'яўляецца самай папулярнай для аперацый з фінансавымі пірамідамі. Махляр расказаў прынцып працы ўнутры свайго кашалька і прапаноўваў аформіць куплю ваўчара (з чым я раней не быў знаёмы). Усё рабілася праз «Скайп» з функцыяй дэманстрацыі экрана. У выніку я ўсё-ткі купіў ваўчар — гэта пісьмовы дакумент, які пацвярджае атрыманне тавару з персанальнымі звесткамі ўладальніка. У гэтым выпадку маімі. Ён паспеў іх убачыць і абнавіў мае грошы сабе. Далей заблакаваў сваю старонку ў сацсетцы і знік. Гэта абышлося мне ў 200 долараў. Не шмат, але непрыемна. Гэта ўрок, які даказвае што «лёгкіх грошай» не бывае», — растлумачыў мой інтэрнэт-суразмоўца.

Махляры ціснуть у першую чаргу на бялічаче. А гэта, як правіла, жаданне хутка і шмат зарабіць, правесці больш часу з сям'ёй, не працаваць на «дзядзьку», больш падарожнічаць. Гэтага нешта ўсім. Аднак далей лозунгаў справа не заходзіць. Людзі губляюць свае сродкі і час.

«Калі я ў самым пачатку спрабаваў зарабляць у інтэрнэце, я больш страціў, чым атрымаў у грашовым плане. На працы ў рэальнасці цяпер значна больш шанцаў быць пры грашах. У інтэрнэце, калі патрабуюцца вялікія інвестыцыі без асаблівага ўмення — гэта, як правіла, не варта таго. Калі вы спрацоўшчык і ў вас ёсць бізнес-ідэя — спрабуйце, інвестуйце. Але тут патрэбныя навыкі праграміста і эканаміста. Звычайнаму чалавеку лепш падумаць заняцца прасоўваннем свайго блога або відэаблога», — падагульніў Яўген.

Сусветная павуціна — усё яшчэ дзікія джунглі, дзе выжывае наймацнейшы, а значыць, той, хто разумнейшы і больш ведае. Перад тым, як вырашыць зарабіць у інтэрнэце, варта ўлічыць усе рызыкі. Інакш можна застацца ў мінусе.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.
kryzhevich@zviazda.by

■ 3 першых вуснаў

МАЛЕНЬКІЯ ПАВІННЫ МЕЦЬ ЗНІЖКІ

Так лічыць намеснік прэм'ер-міністра Наталля КАЧАНОВА. «Гарадскія ўлады павінны ўзяць пад жорсткі кантроль дзейнасць магазінаў крокавай даступнасці», — такое даручэнне дала яна падчас прыёму грамадзян у адміністрацыі Першамайскага раёна Мінска.

Адно з пытанняў, з якім прыйшлі на прыём да віцэ-прэм'ера, датычылася павелічэння колькасці гандлёвых пунктаў у раёне вуліц Валгаградская—Кедышкі. Заяўніца патлумачыла, што на гэтых вуліцах размяшчаны некалькі маленькіх крам, але няма ніводнага супермаркета, які б прапаноўваў зніжкі на шырокі асартымент прадукцыі.

Кіраўнік адміністрацыі Першамайскага раёна Ігар КУДРЭВІЧ расправёў, што цяпер на Валгаградскай вуліцы працуюць 6 харчовых і 12 нехарчовых крам. Непадалёк, на вуліцы Суворова, будзеца яшчэ адзін гандлёвы аб'ект. «Больш ніводнага кавалачка зямлі, прыдатнага для будаўніцтва крамы або пункта грамадскага харчавання, у раёне гэтых вуліц проста няма», — адзначыў ён.

«У такіх гандлёвых пунктах павінен быць вытрыманы асартыментны пералік. Акрамя таго, неабходна абмеркаваць з уласнікамі аб'ектаў магчымасць прадастаўлення зніжкаў пэўным групам грамадзян ці правядзення гадзін зніжка», — сказала Наталля Качанова.

Усяго падчас прыёму да віцэ-прэм'ера паступіла сем зваротаў. Пытанні тычыліся капітальнага рамонту жылых дамоў, атрымання іпатэчнага крэдыту, скарачэння рэжыму працы кавярня, пагаршэння ўмоў пражывання, будаўніцтва дома.

Паводле БЕЛТА.

■ Гандаль

ІНТЭРНЭТ ПАСЯБРУЕ 3 «ПЛАСТЫКАМ»

Сёлета ў снежні інтэрнэт-крамы будуць абавязаны прымаць аплату за тавары па банкаўскіх плацежных картках і праз сістэму АРІП. Гэта замацавана Пастановай Савета Міністраў №517 ад 19 чэрвеня 2015 года, якая была 25 чэрвеня апублікавана на Нацыянальным прававым інтэрнэт-партале.

Увогуле, гэты дакумент уносіць змены ў Правілы продажу тавараў пры ажыццяўленні рознічнага гандлю па ўзроках. Як і раней, інтэрнэт-крамы павінны даваць магчымасць разлічыцца за тавар не толькі наяўнымі грашыма, але і шляхам дыстанцыйнага пералічэння сродкаў. Гэта можа быць аплата праз касу банка або паштовае аддзяленне. Цяпер пастанова Саўміна, акрамя гэтага, абавязала інтэрнэт-гандаль даць пакупніку магчымасць аплачваць пакупкі з выкарыстаннем банкаўскіх плацежных карткаў і аўтаматызаваў інфармацыйнай сістэмы адзінай разліковай і інфармацыйнай прасторы (АРІП). Пастанова ўдакладняе правіла аб тым, што інтэрнэт-крамы цяпер таксама павінны будучы паказваць інфармацыю пра спосабы аплаты тавару на галоўнай старонцы свайго сайта.

Нагадаю, што гэтыя змены ўступаць у сілу праз паўгода пасля афіцыйнага апублікавання пастановы № 517 — у снежні 2015 года.

Сяргей КУРКАЧ.
kurkach@zviazda.by

■ Міншчына

УЧАСТАК ДЛЯ ДАЧЫ: УПЕРШЫНЮ З МАЛАТКА

Сёлета зямельныя надзелы ў садоўніцкіх таварыствах у прыгараднай зоне Мінска прадастаўляюцца выключна па выніках аўкцыёну

Такім чынам, 6 ліпеня Мінскі абласны цэнтр інвестыцый і прыватызацыі праводзіць першы адкрыты аўкцыён па продажы зямельных участкаў у прыватную ўласнасць для вядзення калектыўнага садаводства. Тут у продаж выстаўлены толькі 3 лоты.

Цяпер правы на правядзенне падобных аўкцыёнаў дэлежаваны арганізацыі Мінскага райвыканкама. Два стандартныя ўчасткі для вядзення калектыўнага садаводства плошчай па 10 сотак кожны будзе рэалізоўваць Юзуфаўскі сельсавет у садоўніцкім таварыстве «Балашы». Да ўчасткаў падведзены электрычнасць і газ, а выстаўлены яны на таргі па аднолькавай пачатковай цане — за 60 млн рублёў. Трэцім лотам стаў невялікі ўчастак 2,57 соткі з падведзенай электрычнасцю ў таварыстве «Крыніца-2009». Яго плануе прадаць Гаранскі сельсавет. Пачатковы кошт лота склаў 8 млн рублёў.

Як патлумачылі арганізатары аўкцыёну, таргі будуць праводзіцца гэтак жа, як аўкцыёны па продажы зямельных участкаў у прыватную ўласнасць пад будаўніцтва жыллага дома.

Нагадаю, што да 1 студзеня 2015 года атрымаць зямельны ўчастак пад дачнае будаўніцтва ў Мінскім раёне можна было па заяўным прынцыпе. Для гэтага трэба было звярнуцца з адпаведнай заявай у Мінскі райвыканкам. Аднак практыка паказала, што вольных участкаў у садоўніцкіх таварыствах пад Мінскам вельмі мала, таму атрымаць іх было вельмі складана. Цывілізаванай чаргі на атрыманне ўчастка не існавала. Заявы прымаўся па меры паступлення новых зямельных надзелаў. Адсачыць гэтую інфармацыю было таксама няпроста. Участак выдзяляўся таму, хто першы звернецца з заявай у выканаме.

А вось з першых дзён сёлета ў зямельным заканадаўстве адбыліся змены. Яны закранулі нормы прадастаўлення зямель-

ных участкаў у садоўніцкіх таварыствах і дачных кааператывах. Гэта прадугледжана Указам Прэзідэнта № 387. З гэтай даты ўсе свабодныя зямельныя ўчасткі ў прыгараднай зоне Мінска прадастаўляюцца выключна па выніках аўкцыёну.

Што тычыцца Мінскага раёна, то тут яшчэ не было арганізавана ніводнага падобнага аўкцыёну. Арганізатары таргоў паведмляюць, што наступныя аўкцыёны будуць праводзіцца па меры паступлення новых участкаў. Аднак вольных участкаў у садоўніцкіх таварыствах у Мінскім раёне сапраўды мала.

Сяргей КУРКАЧ.
kurkach@zviazda.by

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование	- капитальное строение инв. № 400/С-88123 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – спальный корпус), общей площадью 172,5 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15. - капитальное строение инв. № 400/С-88102 (назначение – здание неустановленного назначения, наименование – навес для тенниса), общей площадью 28,3 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15. - капитальное строение инв. № 400/С-88120 (назначение – здание неустановленного назначения, наименование – навес для тенниса), общей площадью 23,1 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15. - капитальное строение инв. № 400/С-90352 (назначение – сооружение специализированное энергетикой, наименование – трансформаторная подстанция), общей площадью 22,7 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15. - капитальное строение инв. № 400/С-90351 (назначение – здание неустановленного назначения, наименование – сторожевой домик), общей площадью 16,1 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/1. - капитальное строение инв. № 400/С-88124 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада из газосиликатных блоков), общей площадью 176,3 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/2. - капитальное строение инв. № 400/С-88110 (назначение – здание неустановленного назначения, наименование – уборная), общей площадью 21,3 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/3. - капитальное строение инв. № 400/С-88118 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – спальный корпус 2), общей площадью 505,0 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/4. - капитальное строение инв. № 400/С-88117 (назначение – здание специализированное для общественного питания, наименование – столовая), общей площадью 472,9 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/5. - капитальное строение инв. № 400/С-88121 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – камера хранения), общей площадью 35,0 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/6. - капитальное строение инв. № 400/С-88122 (назначение – здание специализированное культурно-просветительного и зрелищного назначения, наименование – клуб), общей площадью 155,0 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/7. - капитальное строение инв. № 400/С-88108 (назначение – здание специализированное для бытового обслуживания населения, наименование – баня), общей площадью 375,6 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/8. - капитальное строение инв. № 400/С-88109 (назначение – здание специализированное для бытового обслуживания населения, наименование – баня), общей площадью 71,0 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/9. - капитальное строение инв. № 400/С-88106 (назначение – здание неустановленного назначения, наименование – уборная), общей площадью 26,5 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/10. - капитальное строение инв. № 400/С-88126 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – дом воспитателей и вожатых), общей площадью 25,8 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/11. - капитальное строение инв. № 400/С-62181 (назначение – здание специализированное для лечебно-профилактических и санаторно-курортных целей, наименование – спальный корпус № 1), общей площадью 108,9 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/12. - капитальное строение инв. № 400/С-88127 (назначение – здание неустановленного назначения, наименование – умывальник), общей площадью 38,9 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/14. - капитальное строение инв. № 400/С-88115 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – дом воспитателя и вожатых), общей площадью 27,3 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/15. - капитальное строение инв. № 400/С-88114 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – спальный корпус № 2), общей площадью 119,6 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/16. - капитальное строение инв. № 400/С-88116 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – читальный зал), общей площадью 11,4 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/18. - капитальное строение инв. № 400/С-88113 (назначение – здание специализированное для органов государственного управления, обороны, государственной безопасности, внутренних дел, наименование – домик для охраны), общей площадью 11,1 кв.м, г. Гродно, Урочище Пышки, 15/19.
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 44010000002006123, площадью 4,6896 га (назначение – земельный участок для эксплуатации и обслуживания строений оздоровительного лагеря «Лесная сказка») по адресу: г. Гродно, Урочище Пышки, 15
Начальная цена продажи	4 050 000 000 (четыре миллиарда пятьдесят миллионов) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	202 500 000 (двести два миллиона пятьсот тысяч) белорусских рублей
Продавец	Гродненское областное потребительское общество, 230023, г. Гродно, ул. 1 Мая, д. 28, тел. 72-30-50
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 41-98-34
Условия аукциона	Без условий
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3015214950015 в ф-ле ОАО «БелАПБ» Гродненское УО, код 457. Получатель – Гродненское областное потребительское общество.

Наименование объекта, краткая характеристика

Аукцион состоится 24 июля 2015 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

- заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;
- **юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь** – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица;
- **индивидуальным предпринимателем** – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;
- **юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь** – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются:

- представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;
- физическим лицам – документ, удостоверяющий личность физического лица;
- представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 16.10.2014 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница).

Последний день приема заявлений – 20 июля 2015 г. до 15.00.

Телефон для справок: 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки».

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование и краткая характеристика объекта, адрес расположения	Капитальное строение, инв. № 441/С-14051 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – рынок), площадью 0,0 кв.м, расположенное по адресу Ивьевский р-н, Ивьевский с/с, 6, вещевой рынок. Составные части и принадлежности: торговый павильон (площадью 49,2), покрытие асфальтобетонное (площадью 2 797 кв.м), линия наружного освещения (протяженностью 462,4 м), опора (мачта освещения железобетонная, количеством 5 шт. и арматура освещения, количеством 7 шт.), туалет.
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 422981300001000173, (назначение – земельный участок для обслуживания территории вещевого рынка), площадью 2,3365 га, расположенном по адресу Ивьевский р-н, Ивьевский с/с, 6, вещевой рынок
Начальная цена продажи	581 000 000 (пятьсот восемьдесят один миллион) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	58 100 000 (пятьдесят восемь миллионов сто тысяч) белорусских рублей
Продавец	Ивьевский филиал Гродненского областного потребительского общества, 231337, Гродненская область, г. Ивье, ул. Энгельса, 5, тел. 2-11-67, факс 2-23-95
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 41-98-32
Условия аукциона	1. Расходы по государственной регистрации договора купли-продажи, перехода права собственности возложить на Покупателя. 2. Право собственности переходит к Покупателю после передачи объекта и государственной регистрации данного права в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру». 3. Документом, подтверждающим передачу имущества, является акт приема-передачи. 4. Расходы, связанные с проведением аукциона, подготовкой документации, необходимой для его проведения, и публикации извещения в средствах массовой информации и размещения на официальном сайте, возмещаются Победителем аукциона Ивьевскому филиалу Гродненского областного потребительского общества.
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	Р/с 301 257 917 0017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области БИК 153001739, УНП 500833225

Аукцион состоится 03 августа 2015 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

- заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;
- **юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь**: заверенная копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица и заверенные копии учредительных документов;
- **индивидуальным предпринимателем**: документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;
- **юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь** – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются:

- представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;
- физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица;
- представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. Продавец имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, до продажи объекта в процессе аукционных торгов, без объяснения причины.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов по названной аукционистом цене. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница).

Последний день приема заявлений 28 июля 2015 г. до 15.00.

Телефон для справок: 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», дополнительная информация: <http://realty.tut.by/catalog/company/ino-v-grodno/>

ОАО «Дорстройиндустрия» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ЭКСКАВАТОРА с понижением начальной цены

Лот №1	Экскаватор ЭО-5119 с рабочим оборудованием «драглайн»	222750, РБ, Минская область, Дзержинский р-н, д. Черкассы, 20-й км а/д Минск-Дзержинск	Начальная цена с НДС, дол. США*	Задаток с НДС, бел. руб.**	Шаг аукциона, %
			33 696	51 800 000	5
ОПИСАНИЕ					
Производитель: ОАО «Костромской экскаваторный завод» РФ, 2004 г.в., длина стрелы: 12,5 м, объем ковша: 1,5 м. куб.; усилие тягового каната: 10500 кг; усилие подъемного каната: 9 400 кг; двигатель: ЯМЗ-236М2-28; мощность двигателя: 132 кВт					
С информацией об условиях проведения аукциона, порядке и сроках перечисления задатка и его возврата, условиях участия в аукционе можно ознакомиться в извещении, размещенном в газете «Республика» от 23.04.2015. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает Покупатель (претендент на покупку).					
Аукцион состоится 15.07.2015 в 10.00 по адресу: г. Фаниполь, ул. Заводская, д. 1, 3 этаж, актовый зал. Задаток перечисляется на р/с 3012421830016 БИК 153001942 в Расчетно-кассовом центре № 29 в г. Фаниполь филиала ОАО «Белагропромбанк» – Минское областное управление г. Фаниполь, ул. Заводская, 3а, 222750. Получатель – ОАО «Дорстройиндустрия», УНП 100211220, ОКПО 03455184.					
Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества ОАО «Дорстройиндустрия» (Лот №1), проводимом 15 июля 2015 года.					
Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.00 до 12.00, с 13.00 до 17.00 по адресу: Минская обл., Дзержинский р-н, г. Фаниполь, ул. Заводская, 1, каб. 202. Окончание приема заявлений 10.07.2015 в 17.00.					
Заключительная регистрация участников 15.07.2015 с 09.30 до 10.00 по месту проведения аукциона. Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом. Контактное лицо для осмотра Объекта: Горбач Владимир Станиславович 8 (033) 300-23-24.					
Организатор аукциона или Продавец вправе снять лот с торгов до объявления его проданным без объяснения причин снятия.					

Организатор: 8 (017) 210-00-60, 8 (033) 300-19-97 • www.dsi.by • e-mail: jurist@dsi.by

*Проведение аукциона, а также оплата Покупателем (Претендентом на покупку) за экскаватор осуществляется в белорусских рублях по курсу Нацбанка РБ на дату проведения аукциона.
**Курс доллара США по Нацбанку РБ на 26.06.2015 составляет 15380 руб.

Тэхналогіі

ПАЛЕПШЫМ
САМІ СЯБЕ?Навукоўцы дадуць Homo sapiens
суперздольнасці

Хто з нас не марыў стаць супергероём і атрымаць суперсілу? Аказваецца, гэта магчыма, калі сабраць дасягненні інжынераў і ўрачоў з усяго свету. Зрок з эфектам зуму; мышцы, у тысячу разоў мацнейшыя за чалавечыя; мікрасчып, які абвострыць рэфлексы і дапаможа мозгу хутчэй засвойваць інфармацыю, — гэтыя і многія іншыя распрацоўкі зробіць Жалезнага Чалавека з любога хлюпіка. А для тых, хто марыць падарыць лепшую будучыню сваім дзецям, спецыялісты па геннай інжынерцыі распрацоўваюць тэхналогіі, якія павялічваюць IQ і хуткасць работы мозга.

СУПЕРЗРОК

Кантактныя лінзы з эфектам зуму — вось мара любога шпіёна. А між тым зусім хутка яны могуць з'явіцца ў вольным продажы. Прататып лінзаў, з дапамогай якіх можна набліжаць і аддаляць выяву, ужо распрацавалі інжынеры з Швейцарскага політэхнічнага інстытута ў Лазане.

Прызначаны яны для хворых на макуладыстрафію — захворванне, пры якім адсутнічае цэнтральны зрок, але развіты перыферычны, — але і здаровым людзям таксама падыходзіць.

Змяняць маштаб можна будзе простым рухам вачэй: каб павялічыць малюнак, дастаткова міргнуць правым, каб паменшыць — левым. Набліжэнне адбываецца дзякуючы змене палярнага святла, якое падае на лінзы.

СУПЕРСІЛА

У канцы 2013 года лабараторыя імя Берклі пры Міністэрстве энергетыкі ЗША апублікавала першыя звесткі пра сваю інавацыйную распрацоўку ў галіне развіцця чалавечага патэнцыялу. Даследчыкі знайшлі матэрыял, які можа выкарыстоўвацца для стварэння штучных мышцаў — аксід ванадыю. Сёння ён шырока ўжываецца толькі ў электроннай прамысловасці, але навукоўцы ўпэўнены: прышоў час пашырыць яго патэнцыял.

Спецыялісты лабараторыі высветлілі, што пры награванні да 67 градусаў па Цэльсію электроны ў гэтым матэрыяле атрымліваюць магчымасць рухацца па метале. Пры гэтым змяняецца фізічная форма аб'екта, а сам працэс па сваёй сутнасці нагадвае скарачэнне чалавечых мышцаў. Прычым ніякай дэградацыі, нават пасля некалькіх мільёнаў такіх зрухаў, не назіраецца — кожны раз матэрыял вяртаецца ў п а т р э б н у ю форму, не ламаючыся і не губляючы сваіх уласцівасцяў. Пакуль гэта толькі тэарэтычная распрацоўка, але калі навукоўцы атрымаюць ўвасобіць яе ў жыццё, такія вонкавыя мышцы будуць у 1000 разоў мацнейшыя за чалавечыя.

СУПЕРПАМЯЦЬ

Мазгавыя імплантаты, якія дазваляюць чалавеку хутчэй атрымліваць новыя веды і лепш аперыраваць сваёй памяццю, — даўняя мара чалавецтва. Асабліва актуальныя яны для ваенных урачоў, вымушаных штодня вырашаць праблему аднаўлення памяці ў салдатаў,

якія перажылі чэрапна-мазгавую траўму. Менавіта таму распрацоўкай новых метадаў аналізу і расшыфроўкі нейронавых сігналаў у ЗША займаецца агенцтва перадавых абаронных даследаванняў.

Год таму навукоўцы паведамілі, што істотна прасунуліся ў распрацоўцы імплантата, які будзе лячыць парушэнні памяці з дапамогай нейроннай стымуляцыі. Больш за тое, у перспектыве, спадзяюцца інжынеры, яго можна будзе ўжываць здаровым людзям для стымуляцыі пэўных абласцей мозгу. Вайскоўцы ў першую чаргу зацікаўлены ў тым, каб за кошт гаджэтаў скараціць час падрыхтоўкі салдатаў. Прылады дапамогуць ім хутчэй набываць навыкі, абвострыць рэфлексы і лепш кантраляваць эмоцыі. Але і звычайнаму чалавеку такія якасці спатрэбяцца. Асабліва калі ён збіраецца стаць супергероём.

СУПЕРРОЗУМ

Запраграмаваць дзіця на высокі IQ яшчэ ў чэраве спадзяюцца спецыялісты па геннай інжынерцыі з Універсітэта штата Мічыган. Менавіта ў гэтай навучальнай устано-

ве прафесар Сцівен Хсу, які не першы год займаецца праблемамі мадыфікацыі інтэлектуальнага здольнасцяў чалавека. Яго распра-

цоўкі падтрымліваюць калегі з Оксфардскага ўніверсітэта, так што гэта не пустая фантазія навукоўца-вар'ята, а рэальныя перспектывы. Хсу лічыць, што разумовую сілу чалавека можна павялічыць у сто разоў. Для гэтага трэба заклаці ў яго правільныя гены. Праўда, праца гэтая неверагодна карпатлівая — за інтэлект у нас адказвае больш за дзесяць тысяч генаў. Але і вынік варты таго: правільны генетычны код можа павысіць IQ да неверагодных лічбаў і зрабіць мозг чалавека звышхуткай і магутнай прыладай, здольнай аналізаваць у дзясяткі разоў больш інфармацыі, чым цяпер.

СУПЕРСНЫ

Не жадаеце губляць час на сон? Як прымусіць наш арганізм наогул абыходзіцца без яго, навукоўцы пакуль не прыдумалі, але ўсё ж знайшлі спосаб дапамагчы вам правесці час у ложку з карысцю. Для гэтага яны вынайшлі гаджэт, які дазваляе бачыць усвядомленыя сны. Працэс кажучы — самому прыдумляць сабе сны.

Звычайная на выгляд маска з тканіны падчас фазы хуткага сну пасылае слабы 30-секундны электрычны сігнал на частаце 40 герц, які практычна роўны частаце работы нашага мозгу. Гэты сігнал і дапамагае ўсвядоміць, што ты спіш і бачыш сон, а такім чынам, можаш ім кіраваць. Іншы варыянт: маскі са святлодыёдамі, алгарытм працы якіх можна наладзіць праз смартфон.

Для таго, каб пабываць у казцы пра Папялушку або з'ездзіць у сне ў Парыж, дастаткова перад сном прачытаць сцэнарый. Паколькі наша фантазія бязмежная, мозг сам дабудзе пад яго карцінку, а дэталізацыя залежыць ад якасці прачытанага сюжэта і колькасці ведаў пра тое месца, у якім вы будзеце знаходзіцца

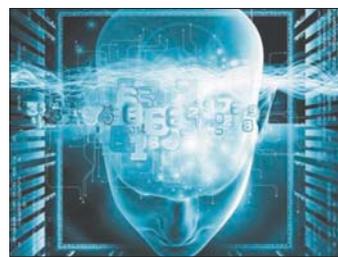

Матэрыялы старонкі падрыхтаваў
Іван КУПАРВАС.
hvir@zviazda.by

Дайджэст

КАМП'ЮТАР ДА ЧАЛАВЕКА ЦІ...

Спецыялісты з Масачусецкага тэхналагічнага ўніверсітэта ў ЗША стварылі прыбор, здольны злучыць мозг чалавека і камп'ютар. Прылада, заявілі навукоўцы, дазволіць здзейсніць велізарны рывок у барацьбе з рознымі хваробамі, у тым ліку з хваробай Паркінсана.

Стваральнікі запэўніваюць, што гатовыя злучыць мозг чалавека і камп'ютар. Каб выкарыстоўваць створаны прыбор, неабходна правесці шэраг дадатковых клінічных даследаванняў. Прыбор, пішуць СМІ, выглядае даволі банальна і зусім не падобны на цуд тэхнікі. Ён вырабляе матэрыял, з выгляду падобны на лёску, але на самой справе гэта рэвалюцыйнае валакно, якое пры таўшчыні ў чалавечы волос можа змяшчаць у сабе 7 каналаў. Валакно складаецца з арганічных тканак і можа ўзаемадзейнічаць з мозгам чалавека, якога абследаюць. Адзін канал навукоўцы падключаюць да выбранай зоны на галаве пацыента, што дае магчымасць прыладзе не толькі абменьвацца інфармацыяй з мозгам, але нават лячыць яго пашкоджаныя клеткі. Спецыялісты ўжо прадказваюць, што гэтая прылада здзейсніць прарыў у нейралогіі, у прыватнасці стане магчымым лячэнне паралічу і паркінсаназму.

ЯК ПРАЖЫЦЬ 500 ГАДОЎ?

Прэзідэнт Google Ventures Біл Мэрыс у інтэрв'ю агенцтву Bloomberg заявіў, што лічыць магчымым павялічыць працягласць жыцця чалавека да 500 гадоў дзякуючы адкрыццям у медыцыне і развіццю біямеханічных тэхналогій.

Ён расказаў, што Google Ventures не плануе адмаўляцца ад інвестыцый у тэхналагічныя стартапы, але адзначыў, што існуе магчымасць зрабіць «больш». Мэрыс вывучаў нейрабіялогію ў амерыканскім Універсітэце Дзюка. У апошнія гады ён працуе над праектамі па падаўжэнні тэрміну жыцця чалавека. Цяперашні падыход Google складаецца ў тым, што сучасны чалавек здольны за кошт правільнага ладу жыцця дасягнуць узросту ў 120 гадоў. Аднак затым яму спатрэбіцца дапамога з боку новага пакалення машын для таго, каб падоўжыць практычна сваё жыццё яшчэ на тры-чатыры... стагоддзі.

На леташнім нью-ёркскім міжнародным кангрэсе «Глобальная будучыня — 2045» вядомы амерыканскі футуролаг і вынаходнік Рэйманд Курцвейл заявіў, што праз 30 гадоў чалавечтва навучыцца забяспечваць сабе практычна неабмежаванае жыццё за кошт стварэння сумяшчальных з чалавечым арганізмам новых біялагічных машын. На думку Курцвейла, развіццё камп'ютарнай тэхналогіі і нейрабіялогіі дазволіць назаўжды захаваць работу мозга асобнага чалавека. Пры гэтым прагрэс у іншых галінах медыцыны дасць магчымасць замяняць у арганізме «часткі, якія адслужылі свой тэрмін».

КУПІЦЬ САБЕ НОВЫЯ ВОЧЫ...

Уявіце сабе, што вы валодаеце настолькі вострым зрокам, што зможаце лёгка разгледзець нават драбніткі дэталі на вялікай адлегласці. Італьянская даследчая кампанія Mhoc спадзяецца, што яе праект EYE ў будучыні дазволіць чалавеку валодаць такімі здольнасцямі дзякуючы новым сінтэтычным вачам, вытворчасць якіх будзе ажыццяўляцца на спецыяльных 3D-біяпринтарах.

Нягледзячы на тое, што гэты праект гучыць хутчэй як навуковая фантастыка (а многія аспекты праекта сапраўды пакуль з'яўляюцца фантастыкай), дата яго рэалізацыі намечана дзесьці на студзень 2027 года. Mhoc стварыла канцэпт, які дазваляе нам ужо сёння ўявіць тое, якой бачыцца будучыня стварэння як біянічных вачэй, так і іншых аспектаў «паляпшэння» чалавечага цела, павышэння яго фізічных і разумовых здольнасцяў.

Праект EYE (ад англ. Enhance Your Eye) складаецца з трох асноўных аспектаў: EYE Heal, EYE Enhance і EYE Advance. Першыя два аспекты прадугледжваюць надзяленне чалавечых вачэй новымі функцыямі (розныя гледзельныя фільтры, наданне магчымасці перадачы зрокавай карцінкі, а таксама шматразовае павышэнне вастрыні зроку), у той час як апошні аспект прадугледжвае поўную замену дэфектыўных вочных яблыкаў (у людзей з дрэнным зрокам або яго поўнай адсутнасцю) на новыя біясінтэтычныя вочныя пратэзы. На думку Mhoc, іх вытворчасць стане магчымай дзякуючы спецыяльным 3D-біяпринтарам.

Пра тое, як чалавеку будучы ўстаўляць новыя сінтэтычныя вочы, расказаў галоўны дызайнер кампаніі Mhoc Філіпа Насеці. Сапраўдныя вочныя яблыкі будучы хірургічна выдаляцца, спецыяльны арганічны імплантат злучыць мышцавыя ніткі новага сінтэтычнага вока з аптычнымі нервамі ў мозгу. Важная асаблівасць гэтага імплантата будзе заключана ў падтрымцы хуткай і лёгкай замены сінтэтычнага органа на больш сучасны.

...ЦІ СЭРЦА, ЯКОЕ КРУЦІЦЦА

Першае ў свеце біянічнае сэрца, якое не пульсуе, было паспяхова перасаджана здаровай авечцы і прайдзе выпрабаванне на людзях на працягу трох гадоў.

Інавацыйная прылада, створаная навукоўцамі з Тэхналагічнага ўніверсітэта Квінслэнда ў аўстралійскім горадзе Брысбэн, замяняе біццё кручэннем дыска, які пампе кроў па ўсім целе. Новы выраб па канструктыўным выкананні істотна адрозніваецца ад папярэдніх штучных сэрцаў ў выглядзе грувакціх шарападобных мяшкоў, якія імітуюць працу біялагічнага сэрца.

Галоўны дызайнер прылады Даніэль Цімс кажа, што тэрмін службы BiVACOR быў павялічаны на 10 гадоў у параўнанні з папярэднімі мадэлямі. Аперацыя па замене здаровага сэрца на BiVACOR была ажыццёўлена на авечцы групай хірургаў з Аўстраліі і ЗША. Сэрца жывёлы больш не б'ецца, а на артэрыях няма пульсу. Але авечка жыве, як і раней, прычым выглядае здаровай і шчаслівай. «Мы паказалі, што прылада працуе, ідэя жыццяздольная. Пройдзе ад трох да пяці гадоў, перш чым яна будзе гатова для выкарыстання людзьмі», — заявіў вучоны.

Спорт-тайм

ДЗЕСЯЦЬ «ЗАЛАТЫХ» ЧЭМПІОНАЎ

У традыцыйным спартыўным аглядзе «Звязда» падводзіць вынікі выступлення беларускіх атлетаў на першых Еўрапейскіх гульнях, расказвае пра алімпійскую пецёўку беларускіх баскетбалістаў і сапернікаў брэсцкага БГК па Лізе чэмпіёнаў.

1. За 17 дзён першых Еўрапейскіх гульняў, якія праходзілі ў азербайджанскім Баку, беларуская зборная заваявала 43 медалі (10 залатых, 11 сярэбраных, 22 бронзавыя) і заняла сёмае агульнакаманднае месца. Мультымедалёўнікамі для нашых спартсменаў сталі барацьба (8 узнагарод), самба (7) і мастацкая гімнастыка (6). Чэмпіёнамі першых Еўрапей-

скіх гульняў сталі Марына Літвінчук і Маргарыта Махнева, Аляксандр і Андрэй Багдановічы (вяславанне), Васіль Кірыенка і Алена Амялюсік (веласпорт), Таццяна Мацко і Сцяпан Папоў (самба), Віталь Бубновіч (стральба), Васіліса Марзалюк (барацьба), а таксама жаночая каманда па мастацкай гімнастыцы ў групавых практыкаваннях.

Апошні, 43-і, медаль для беларускай каманды на Гульнях заваяваў беларускі плывец Мікіта Цмыг. На дыстанцыі 200 м на спіне 18-гадовы спартсмен стаў другім, і пры гэтым устанавіў нацыянальны рэкорд (1 хвіліна 59,46 сек.). Цмыг, дарэчы, быў сяганосцам беларускай дэлегацыі на цырымоніі закрыцця першых Еўрапейскіх гульняў.

Адзначым, што першае месца ў медальным заліку заняла зборная Расіі (164 узнагароды), на другім месцы — Азербайджан (56), тройку лепшых камандаў замкнула Вялікабрытанія (47).

2. Жаночая зборная па баскетболе стала чацвёртай на чэмпіянаце Еўропы. Спачатку ў паўфінале падапечныя Анатоля Буяльскага саступілі сербкам (72:74), а ў матчы за «бронзу» мацнейшымі за нашу каманду аказаліся чэмпіёнкі Еўропы-2013 — іспанкі (58:74). Тым не менш беларускія баскетбалісткі заваявалі права ўдзелу ў алімпійскім кваліфікацыйным турніры, які адбудзецца з 13 па 19 чэрвеня 2016 года.

Разам са зборнай Беларусі Еўропу на адборачным

турніры таксама прадставяць каманды Францыі, Іспаніі і Турцыі. Зборная Сербіі, якая стала чэмпіёнкай Еўропы, адразу кваліфікавалася на алімпійскі турнір. Адзначым, што ўпершыню на Алімпіядзе не выступіць каманда Расіі, якая ў матчы за 5-е месца Еўрабаскета саступіла турчанкам.

3. БАТЭ шосты раз у сезоне дабіўся перамогі з лікам 1:0. На хатняй арэне барысаўчане перайгралі брэсцкае «Дынама». Адзіны гол у матчы забіў Аляксей Рыас, гэта, дарэчы, першы гол «экс-гарняка» за «жоўта-сініх».

«Слуцк» разграміў гродзенскі «Нёман» (4:0) і ўзняўся з апошняга месца турнірнай тэблицы. Дублем у гэтым матчы адзначыўся Ягор Зубовіч. Разгром скончылася і сустрэча «Мінска» з «Гранітам»: «гарджане» здабылі ўпэўненую перамогу — 5:0. У мінчан двойчы забіў Юрый Астравух. Астатнія вынікі 12-га тура: «Дынама» (Мінск) — «Белшына» (2:0), «Тарпеда-БелАЗ» — «Віцебск» (3:1), «Шахцёр» — «Нафтан» (1:0), «Славія» — «Гомель» (2:0).

4. Гандбалісты БГК даведліся, хто будзе сапернікам на групавым этапе Лігі чэмпіёнаў-2015/16. Брастаўчане трапілі ў групу С разам з іспанскім «Грогронья», расійскімі «Чэхаўскімі мядзведзямі», партугальскім «Порту», сербскай «Вайводзінай» і славацкім «Татранам».

Дарына ЗАПОЛЬСКАЯ.
zapolskaya@zviazda.by

Фота БЕЛТА

СЁННЯ

Месяц

Поўна 2 ліпеня.
Месяц у сузор'і Стральца.

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	4.41	21.45	17.04
Віцебск	4.22	21.43	17.21
Магілёў	4.31	21.35	17.04
Гомель	4.37	21.22	16.45
Гродна	4.58	21.58	17.00
Брэст	5.08	21.50	16.42

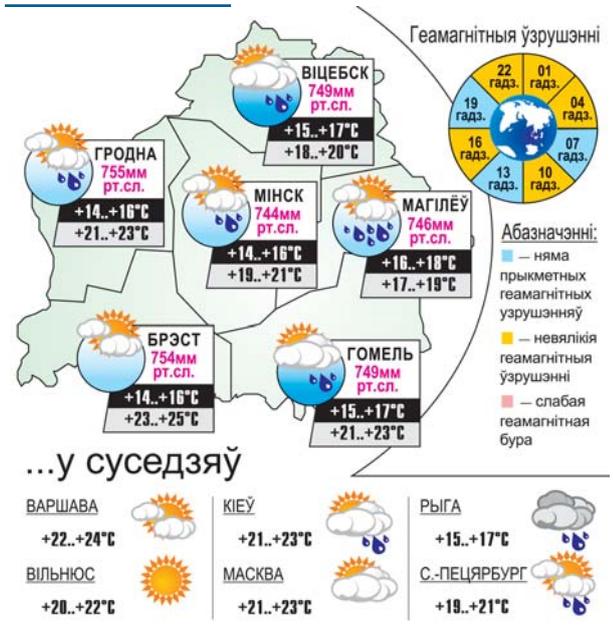
Імяніны

Пр. Мануіла, Савелія.
К. Эмілія, Кірылы,
Раймунда, Уладзіслава.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты | Падзеі | Людзі

30 ЧЭРВЕНЯ

1900 год — у Татарстане нарадзіўся Пётр Міхайлавіч Гаўрылаў, адзін з кіраўнікоў абароны Брэсцкай крэпасці, Герой Савецкага Саюза. У 1939 г. скончыў Ваенную акадэмію ім. Фрунзэ. У Чырвонай Арміі з 1918 года. У пачатку Вялікай Айчыннай вайны камандзір 44-га стралковага палка 42-й стралковай дывізіі маёр Гаўрылаў узначаліў абарону Усходняга форта і часткі Кобрынскага ўмацавання Брэсцкай крэпасці. Пасля месяца баёў 23 ліпеня 1941 года цяжка паранены трапіў у палон. Вызвалены савецкімі войскамі ў маі 1945 года. Да 1946 года служыў у Савецкай Арміі. Аўтар успамінаў. Памёр у 1979 годзе.

нік Прэзідыума НАН Беларусі, з 2002 года галоўны навуковы супрацоўнік Фізіка-тэхнічнага інстытута НАН Беларусі. Аўтар больш як 550 навуковых прац, у тым ліку 27 манаграфій. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі. Памёр у 2005 г.

2005 год — на 31-м кіламетры дарогі Мінск — Маладзечна адбылося адкрыццё гісторыка-культурнага комплексу «Лінія Сталіна». Комплекс уяўляе сабой ваенна-гістарычны музей пад адкрытым небам. Яго гістарычную аснову складаюць доўгачасовыя агнявыя пункты (доты) Мінскага ўмацавання раёна, які ўваходзіць у сістэму умацаванняў раёнаў, створаную ў канцы 1920-х — пачатку 1930-х гг. на старой заходняй мяжы СССР (прайснавала да 1939 г.). На плошчы 31,7 га размешчаны 4 доты, дзоты, бліндажы, траншэі, акопы, супрацьтанкавыя равы, іншыя віды інжынерных загарод і 4 пляцоўкі, на якіх прадстаўлены зброя і ваенная тэхніка перыяду Вялікай Айчыннай вайны і пасляваенных гадоў. На штучным вадаёме дэманструюцца пантонная пераправа і нізкаводны інжынерны мост, пабудаваны беларускімі ваеннымі інжынерамі па чарцяжах даваенных гадоў.

Было сказана

Вінцэнт ДУНІН-МАРЦІНКЕВІЧ, класік беларускай літаратуры і драматургіі:

«Асвета ёсць першай прыступкай як фізічнага, гэтак аднолькава і маральнага паляпшэння побыту».

ад Янкі Крука і Аксаны Катовіч

АЎТОРАК. Лічылася, што, у супрацьлегласць панядзелку, ён спрыяе пачатку разнастайных сямейных і сельскагаспадарчых спраў, гэта дзень вялікіх пачыненняў (пераезд, пачатак будаўніцтва хаты і іншых пабудов, змена месца працы і да т.п.). З боку народнай свядомасці гэта тлумачылася так. Па-першае, аўторак, як і чацвер, — так званы «мужчынскія», а таму шчаслівыя дні, якія супрацьстаяць нешчаслівым дням — «жаночым»: серадзе і пятніцы. Па-другое, у славянскай традыцыі перавага надавалася цотным лічбам як носьбітам жыццёвага пачатку.

♦ Менавіта парны пачатак, закладзены ў назве гэтага дня, стаў падставай таго, што аўторак лічыцца адным з самых спрыяльных дзён (пасля чацвярга) для сватаўтара — ніколі «гарбуза ў рукі» не атрымаеш.

♦ Аднак шлюб ніколі не бралі напярэдадні серады або пятніцы, г.зн. у аўторак ці чацвер. У народзе гаварылі: хто ў гэты дні ажэніцца, доўгі час разам не пражывуць. Відавочна, што асноўныя ідэі народнай культуры вельмі строга акрэслілі кола спраў, прыдатных для кожнага дня: лепш за ўсё вячэцца ў нядзелу (!).

♦ Аўторак — самы спрыяльны дзень, каб адымаць дзіця ад мацярынскіх грудзей: менш слёз і капрызаў, хутка навучыцца есці лыжкай.

♦ Менавіта ў аўторак гаспадыні хадзілі зажынаць першы сноп, сеялі яравыя культуры. У аўторак саджалі птушку на яйкі.

♦ Тая гаспадыня, якая ведае, што капусту трэба саліць на маладзіку ў аўторак ці чацвер, заўсёды будзе са смачнай капустай і ўдзячнасцю сваіх дамачадцаў.

УСМІХНЕМСЯ

— Дарагі, я купіла кілаграм мяса. Табе пельмені па якім рэцэпце прыгатаваць: як у мамы, як у нашай кулінарыі або як у краме?

— А ў чым розніца?

— Як у мамы — атрымаецца паўтара кіло пельменяў, па рэцэпце кулінарыі — 20 кілаграмаў. А калі як у краме, дык гэтага кавалка мяса на тры месяцы хопіць.

Перадача «Што? Дзе? Калі?», пытанне гледача: — Паважаныя знатакі! Маё пытанне наступнае: з якой хуткасцю расце трава, калі яе кожную раніцу косяць пад маім акном?!

— Мая жонка — перфекцыяністка. Усё ў яе павінна быць супер-пупер: і дзеці, і кватэра, і кар'ера, і адзенне, і макіяж.

— А па мужу так і не скажаш.

У сантэхнікаў новая паслуга — разуваецца на ўваходзе.

Я, вядома, не спецыяліст, але ваша прафесійнае меркаванне не прымаю як неадпаведнае маім забабонам.

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
 РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЬІЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯУКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕУСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»».
 НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
 ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (тэл./факс), аддзелаў: п'сьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 284 44 04, 287 17 21, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй п'сьмы. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;

e-mail: info@zvyazda.minsk.by, zvarot@zvyazda.minsk.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.092. Індэкс 63850. Зак. № 2518.

Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

29 чэрвеня 2015 года.